प्रतापपुर गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

नवलपरासी (ब.सु.प.)

शैक्षिक सुधार सुझाव कार्यदलको

प्रतिवेदन,२०८१

हाम्रो भनाइ

व्यक्तिमा रहेका ज्ञान, सिप र क्षमताको प्रस्फुटन गरी व्यक्तिको व्यवहार परिवर्तन गर्दै नैतिकवान र चरित्रवान नागरिक बनाउनु शिक्षाको मूलभूत ध्येय हो । शिक्षालाइ हरेक नागरिकको नैसर्गिक तथा मौलिक अधिकारका रुपमा लिइएको छ । शिक्षामा सबै बालबालिकाहरुको पहुँच सुनिश्चित गरी आधारभूत शिक्षाको गुणस्तर वृद्धि गर्न र शिक्षाको माध्यमबाट लैङ्गिक एवं सामाजिक विभेद अन्त्य गरी समान र समतामूलक समाज निर्माणतर्फ वर्तमान शिक्षा नीति तथा कार्यक्रम परिलक्षित छन् । विशेष गरी ग्रामिण भेगका अधिकांश बालबालिकाहरु विपन्नताका कारण विद्यालय शिक्षाबाट बञ्चित भई बाल्यावस्थामै भोको पेटका लागि काममा लाग्नुपर्ने बाध्यात्मक अवस्था पनि विद्यमान छ । खासगरी दलित, अल्पसंख्यक एवं पिछडिएका समुदायका अधिकांश बालबालिकाहरु जीवनोपयोगी र सर्वसुलभ शिक्षाको अभावमा दोहोर्‍याई पढ्नुपर्ने एवं असफलभई बीचैमा कक्षा छाड्नुपर्ने अवस्था, अभिभावक चेतनाको कमि, शिक्षण पेशामा आबद्ध व्यक्तिहरुमा सकारात्मक मनोवृत्तिको अभाव तथाविद्यालयको व्यवस्थापकीय दक्षता, क्षमता तथा कार्यन्वयन पक्षको कमजोरीका कारण विद्यालय व्यवस्थापन एवं शैक्षिक गुणस्तरको कार्य चुनौतिपूर्ण रहेको छ ।

प्रतापपुर गाउँपालिकाको शिक्षा समितिको मिति २०८०।०१।३१ गतेको निर्णयानुसार गठित शैक्षिक सुधार सुझाव कार्यदलले प्रतापपुर गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयहरुको शैक्षिक, भौतिक एवम् प्रशासनीक अवस्थाको अध्ययनगरि विद्यालयमा रहेका समस्याहरु पहिल्याउँदै विद्यालयको शैक्षिक सुधारका विषयमा सुझाव संकलन गरेर यो प्रतिवेदन तयार पारेकोछ ।

यस कार्यदलले विद्यालय क्षेत्रका विविध समस्याहरु पहिचान गर्नका लागि विद्यालयमा रहेको पूर्वाधार, शैक्षिक जनशक्ति, आन्तरिक स्रोत,सुशासन, विद्यार्थी उपस्थिति र विद्यालयले गरेका असल अभ्यासहरुलाइ मूख्य आधार बनाइ विद्यालयको अवलोकन गरी विद्यालयका समस्या र सुधारका सुझाव यस प्रतिवेदन मार्फत प्रस्तुत गरेको छ ।यस प्रतिवेदन शैक्षिक सरोकारवालाहरुलाइ शिक्षा नीति तथा शैक्षिक कार्यक्रमहरु प्राथमिकताको आधारमा निर्धारण गरी यस गाउँपालिका भित्रको समस्त शैक्षिक समस्या समाधानमा सहयोग पुर्‍याउन महत्वपूर्ण दस्तावेजको रुपमा रहने अपेक्षा राखिएको छ ।

अन्त्यमा, शैक्षिक सुधार सुझाव कार्यदल गठन गरी महत्वपूर्ण जिम्मेवारी प्रदान गर्ने प्रतापपुर गाउँपालिकाको शिक्षा समितिलाइ विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दै प्रतिवेदन तयार गर्दा विभिन्न छलफल, अन्तरक्रिया, अनुगमन, तथ्यांक संकलन, विश्लेषण, समस्या पहिचान, समाधान तथा सुझाव लेखनसम्म सहयोग पुर्‍याउनुहुने विद्यालय प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, शिक्षक अभिभावक संघका सदस्यहरु, अभिभावक, स्थानीय बुद्धिजिवी, जनप्रतिनिधि लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाइ हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं ।

शैक्षिक सुधार सुझाव कार्यदल

संयोजक: मान कुमारी चौधरी (गाउँपालिका उपाध्यक्ष)
सदस्य: मुक्तिनाथ पाण्डे (शैक्षिक व्यक्तित्व)
सदस्य: धन बहादुर ज्ञवाली (प्रधानाध्यापक आदर्श मा.वि. सेमरी)
सदस्य: सुजित गुप्ता (प्रधानाध्यापक एच पाठशाला बाउन्नगढी)
सदस्य सचिव: डिल्लीराम ढुंगाना (शिक्षा अधिकृत)

विषय सूची

१. परिचय		१-५
१.१	प्रतापपुर गाउँपालिकाको परिचय	१
१.२	शैक्षिक पृष्ठभूमी	२
१.३	अध्ययनको उद्धेश्य	३
१.४	अध्ययनको विधि, प्रक्रिया र सिमा	४
१.५	अध्ययनको औचित्य	४
२. शैक्षिक दस्तावेज		५-९
२.१	संविधान र कानुन	५
	क) नेपालको संविद्यानमा शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था	६
	ख) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा भएको शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था	६
	ग) प्रतापपुर गाउँपालिकाको शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था	८
२.२	विद्यालय सञ्चालन पद्धति	८
३. विविध विद्यालयगत विवरण		१०-३४
३.१	विद्यार्थी संख्या	१०
३.२	शैक्षिक जनशक्ति	१३
३.३	सिकाइ उपलब्धि	१८
३.४	आर्थिक अवस्था	२७
३.५	भौतिक पूर्वाधार	२८
३.६	विद्यालयगत विद्यार्थी अनुपस्थिति	२९
३.७	विद्यालय सुशासन	३३
३.८	विद्यालयले गरेको नयाँ अभ्यास	३४
४. विश्लेषण		३५-३८
५. समस्या र चुनौति		३९-४०
६. समाधानका उपाय		४१-४२
७. सुझावहरु		४३-४४
सन्दर्भ सामग्री		
अनुसूची		

एक
परिचय

१.१ प्रतापपुर गाउँपालिकाको परिचय

प्रतापपुर गाउँपालिका नेपालको लुम्बिनी प्रदेशको नवलपरासी (ब.सु.प.) जिल्लामा अवस्थित छ। जिल्लाको उत्तरी भागमा पहाडी क्षेत्र पर्दछ जुन पाल्पा जिल्लासँग सिमाना जोडिएको छ, मध्यभागमा भित्री मधेश अर्थात् भित्री तराई क्षेत्र पर्छ भने दक्षिणी भाग समथर तराई क्षेत्र हो, जुन भारतको उत्तर प्रदेश राज्यसँग सिमाना जोडिएको छ। जिल्लाको अक्षांश करिब २७°२१' देखि २७°४५' उत्तर र देशांश करिब ८३°२३' देखि ८३°५७' पूर्वसम्म फैलिएको छ। नेपालको संविधान २०७२ अनुसार पुनरसंरचना गर्ने क्रममा संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले नेपालमा ७५३ स्थानीय तहहरु बनाउने निर्णय पारित गरेपछि वि.सं. २०७३ फागुन २७ गते यो गाउँपालिका गठन भएको थियो। यो गाउँपालिकामा ९ वटा वडा रहेका छन्। यस गाउँपालिकाको सिमाना पूर्वमा सुस्ता गाउँपालिका, पश्चिममा सरावल गाउँपालिका, उत्तरमा वर्दघाट नगरपालिका र दक्षिणमा भारत रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८, अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल जनसङ्ख्या ४९,८९७ (महिला ५०.३% र पुरुष ४९.७%), क्षेत्रफल ८७.५५ वर्गकिलोमिटर र साक्षरता ७२.९% (महिला ६३.६% र पुरुष ८२.४%) रहेको छ। यस पालिका अन्तर्गत सामुदायिक, धार्मिक र संस्थागत गरि जम्मा ५१ वटा विद्यालयहरु संचालनमा रहेका छन् भने एउटा स्नातक तह संचालन भएको क्याम्पस रहेको छ। यस पालिका अन्तर्गत सुरजपुरामा १५ मेगावाटको जलविद्युत आयोजना गण्डक जल विद्युत केन्द्र रहेको, केवलपुर रेतामा ५ मेगावाट विद्युत उत्पादन गर्ने सौर्य उर्जा केन्द्र र बर्द्रिघाटमा औधोगिक संस्थानको रुपमा एक उखु चिनी मिल संचालित रहेको छ।

यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति प्राकृतिक सौन्दर्यता, जैविक विविधता, सीमापार सम्बन्ध र कृषि उत्पादनको दृष्टिकोणले अत्यन्त महत्त्वपूर्ण छ। भिन्न-भिन्न भू-प्रकृतिका कारण यहाँ विभिन्न जातजाति र समुदायको मिश्रित बसोबास पाइन्छ, जसले जिल्लाको सामाजिक तथा सांस्कृतिक पक्षलाई पनि समृद्ध बनाएको छ। यस्तो भौगोलिक विविधता भएको जिल्लाले समुचित योजनाका साथ विकास र समृद्धिको दिशामा तीव्र गतिमा अघि बढ्न सक्छ।

यस गाउँपालिकामा मधेसी, थारु, मुस्लिम, ब्राह्मण, दलित लगायतका जातजातीको बाहुल्यता र बसोबास रहेको छ। ग्रामिण क्षेत्रको बाहुल्यता भएको यो गाउँपालिकाका अधिकांश नागरिकको प्रमुख आम्दानीको स्रोत कृषि उत्पादन नै हो। यस गाउँपालिकामा प्रशस्त उर्वर भुमी रहेको हुँदा यहाँका बासिन्दाहरु कृषि पेशामा मात्रै आबद्ध हुदा पनि वर्षभरी खानको लागि समस्या नरहेको देखिन्छ। उखु, केरा, धान, गहुँ, तोरी, दुग्ध पदार्थ यहाँका प्रमुख उत्पादन हुन्। पछिल्लो समयमा हरियो तरकारी उत्पादनले समेत व्यवसायिक रुप लिंदैछ। कृषि बाहेक यहाँका मानिसहरुले वैदेशिक रोजगार, व्यापार व्यवसाय, सिपमुलक कार्यहरु, ज्याला मजदुरी पनि गर्दै आएको विभिन्न सर्वेक्षणले देखाएको अवस्था छ।

१.२ शैक्षिक पृष्ठभूमी

यस गाउँपालिकामा सामुदायिक, धार्मिक र संस्थागत विद्यालयहरु रहेका छन् । जस मध्ये २३ वटा सामुदायिक, ८ वटा धार्मिक र २० वटा संस्थागत विद्यालय हाल सञ्चालनमा रहेका छन् । यस गाउँपालिका अन्तर्गत ४ वटा सामुदायिक सिकाइ केन्द्र र १ वटा सुस्त श्रवणका बालबालिका पढाइहुने स्रोतकक्षा पनि सञ्चालनमा रहेको छ । यस गाउँपालिकामा इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ (कक्षा ९-१२) पढाइहुने प्राविधिक धारको १ वटा विद्यालय र सोही विद्यालयमा इलेक्ट्रिकल तर्फ प्रि-डिप्लोमा पढाइहुने सिटिइभिटीको कार्यक्रम रहेको छ । हाल यस गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका विद्यालय तथा शैक्षिक संस्थाहरुको नाम, ठेगाना र सञ्चालित कक्षाहरुको सम्पूर्ण विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

प्रतापपुर गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक विद्यालयहरुको विवरण				
क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	संचालित कक्षा
१	लक्ष्मीपुरा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	सिसहनिया	८ सम्म
२	ब्रह्मबाबा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर १,	जमुनिया	८ सम्म
३	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	सेमरी	१२ सम्म
४	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	घोडहा	५ सम्म
५	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–३,	सोमनी	१० सम्म
६	विरेन्द्र आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–३,	बरगदवा	८ सम्म
७	सावित्री आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	हर्षपुरा	८ सम्म
८	जनजागृतिआ.आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	ठुलोखैरटवा	८ सम्म
९	जनता आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर ४,	बर्दघाट	८ सम्म
१०	गणेश प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बडकी बैदौली	५ सम्म
११	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बसहिया	१० सम्म
१२	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	धमौली	५ सम्म
१३	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीप्रसौनी	१२ सम्म
१४	गणेशमान प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	केवलपुर	३ सम्म
१५	जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	झुलनीपुर	५ सम्म
१६	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	जगनाथपुर	१० सम्म
१७	ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर ७,	सूर्यपुरा	७ सम्म
१८	बी.पी.स्मृति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	मर्चहवा	५ सम्म
१९	डम्बर बहादुर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–८,	पिपरपाती	९ सम्म
२०	ज्ञानज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	अठिलही	५ सम्म
२१	कोटही प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर ९,	माधवपुर	५ सम्म
२२	बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–९,	खैरहनी	८ सम्म
२३	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	१२ सम्म
प्रतापपुर गाउँपालिका अन्तर्गतका परम्परागत (धार्मिक) विद्यालयहरुको विवरण				
१	मदरसा अरबिया अलहे हर्षपुरा	प्रतापपुर ४,	हर्षपुरा	३ सम्म
२	मदरसा अजिजिया अहले सुन्नत	प्रतापपुर–५,	बैदौली	३ सम्म
३	मदरसा रहमतीया श्रीरामपुर	प्रतापपुर–५,	बैदौली	३ सम्म
४	मदरसा मदीनतुल ओलम मा वि	प्रतापपुर–६,	हरपुर	१२ सम्म
५	मदरसा दारुल किताब वस्सुनह	प्रतापपुर–७,	गुठी सूर्यपुरा	५ सम्म

६	मदरसा अरबिया अलहे सोमनी	प्रतापपुर–३,	सोमनी	३ सम्म
७	पशुपति शिक्षा मन्दिर जमुनिया	प्रतापपुर–१,	जमुनिया	५ सम्म
८	पशुपति शिक्षा मन्दिर सूर्यपुरा	प्रतापपुर ७,	सूर्यपुरा	५ सम्म
प्रतापपुर गाउँपालिका अन्तर्गतको प्राविधिक धारको विद्यालय				
१	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	९-१२ इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिङ
प्रतापपुर गाउँपालिका अन्तर्गतको सिटिइभिटी कार्यक्रम सञ्चालित विद्यालय				
१	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर ९,	बेलाटारी	प्रिडिप्लोमा १८ महिने इलेक्ट्रिकल

प्रतापपुर गाउँपालिका अन्तर्गतका संस्थागत विद्यालयहरुको विवरण				
क्र.सं.	संस्थागत विद्यालयको नाम	ठेगाना	स्थान	सञ्चालित कक्षा
१	लिटिल बुद्ध ऐजुकेशन फा.प्रा.लि.	प्रतापपुर–१	गोपिगंज	१२ सम्म
२	आदर्श इ.बो.हाई स्कूल	प्रतापपुर २	सेमरी	१२ सम्म
३	आदर्श पब्लिक इ.बो.स्कूल	प्रतापपुर–२	सेमरी	१० सम्म
४	एन.सी.नमुना इ.बो.स्कूल	प्रतापपुर–३	गिदहा	५ सम्म
५	गोल्डेन लाइफ स्कूल	प्रतापपुर ३	अमहवा	८ सम्म
६	ओमशान्ति इ.बो.स्कूल	प्रतापपुर–४	पर्सा	८ सम्म
७	आर.टी.मेमोरियल ई.बो.	प्रतापपुर–४	खैरटवा	८ सम्म
८	मनोरमा ब्रेनवक्स एजुकेशन एकेडेमी	प्रतापपुर–५	बसहिया	७ सम्म
९	एपेक्स बोर्डिङ स्कूल	प्रतापपुर ६	कठहवा	५ सम्म
१०	बाल्मिकी ई.बो.स्कूल	प्रतापपुर ७	जगन्नाथपुर	८ सम्म
११	डिबनी सिद्धार्थ इ.स्कूल	प्रतापपुर–७	डिबनी	५ सम्म
१२	पिपरपाती इ.बी.स्कूल	प्रतापपुर–८	पिपरपाती	८ सम्म
१३	डायमण्ड ई.स्कूल	प्रतापपुर–८	गंगापुर	८ सम्म
१४	बेलाटारी चिल्ड्रेन्स एकेडेमी	प्रतापपुर ९	बेलाटारी	१० सम्म
१५	सनराइज ई.बो.स्कूल	प्रतापपुर–९	पकरकट्टी	१० सम्म
१६	अर्पण एजुकेशन फा.प्रा.लि.	प्रतापपुर–१	गोपिगंज	१ सम्म
१७	हेप्पी होम एकेडेमी	प्रतापपुर–२	गोपिगंज	२ सम्म
१८	सुमार्ग ई.बो.स्कूल	प्रतापपुर–५	बेतहानी	२ सम्म
१९	ग्यालेक्सी एजुकेशलन एकेडेमी	प्रतापपुर ६	केवलपुर	२ सम्म
२०	एन पाठशाला बाउन्नगडी	,प्रतापपुर–१	बाउन्नगडी	६ सम्म

प्रतापपुर गाउँपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरुको विवरण				
क्र.सं.	नाम	ठेगाना	स्थान	कैफियत
१	कोटही देवी सा.सि.के.	प्रतापपुर- ४	ठुलोखैरटवा	
२	कालिका सा.सि.के.	प्रतापपुर- ७	सुर्यपुरा	
३	लुम्बिनी सा.सि.के.	प्रतापपुर -९	प्रतापपुर	
४	जागृति सा.सि.के.	प्रतापपुर -८	पिपरपाती	

१.३ अध्ययनको उद्धेश्य

यस गाउँपालिकाले सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक सुधारको लागि नीतिगत रुपमा विभिन्न योजनाहरु तय गरि प्रयास गरिरहेको अवस्था छ । समग्रमा यस अध्ययन प्रतिवेदनको उद्धेश्य सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक, भौतिक तथा प्रशासनीक अवस्थाको पहिचान गर्दै यस गाउँपालिका भित्रको शैक्षिक सुधारका लागि विद्यालयलाइ सहयोग गराउनुपर्ने क्षेत्रहरुको पहिचान गरी आवश्यक सुझाव संकल गर्नु हो । यो अध्ययन प्रतिवेदनका उद्धेश्यहरु मूलत देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- विद्यालयहरुको शैक्षिक, भौतीक र प्रशासनीक यथार्थ अवस्था पहिचान गर्ने,
- गाउँपालिकाले विद्यालयहरुलाइ सहयोग गर्नु पर्ने क्षेत्रहरु पहिचान गर्ने,
- शैक्षिक सुधारका लागि आवश्यक सुझाव प्रदान गर्ने ।

१.४ अध्ययनको विधि, प्रक्रिया र सिमा

यस शैक्षिक सुधार कार्यदलले यस प्रतापपुर गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरुको शैक्षिक, प्रशासनीक, भौतिक तथा अन्य विविध क्षेत्रको अध्ययनको लागि तपसिलको विधि प्रक्रिया अवलम्बन गरीएको छ ।

- ✓ छलफल
- ✓ अन्तरक्रिया
- ✓ विद्यालय अभिलेखहरु अध्ययन
- ✓ अवलोकन र अनुगमन
- ✓ तथ्यांक संकलन र विश्लेषण

अध्ययनका सिमाहरु

- अध्ययनका विषयवस्तु यस गाउँपालिकाको क्षेत्रमा मात्र सिमित गरिएको छ ।
- यो प्रतिवेदन गाउँपालिका भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा मात्र केन्द्रीत छ ।
- अध्ययनबाट प्राप्त निष्कर्षहरु सुझावका रुपमा मात्र प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.५ अध्ययनको औचित्य

हरेक स्थानीय तहलाइ आफ्नो सेवा क्षेत्रका सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक सुधार गरी शिक्षाको सबलीकरण गर्न अपरिहार्य छ । कुनै पनि ठाउँको विकाश,समृद्धि र सभ्यताको लागि शिक्षा मेरूदण्ड हो । युग अनुसार शिक्षाको प्रत्याभुति गर्दै जानु आजको आवश्यकता हो । यस गाँउपालिकाको पनि एक सबल, सक्षम र योग्य नैतिकवान र चरित्रवान नागरिक बन्न सक्ने बालबालिका उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखेको छ । विद्यालय तहमा रहेका सस्याहरूलाई

बेलैमा पत्ता लगाई, सो समस्या समाधानका उपायहरुको खोजी गर्दै गाँउपालिकाको शिक्षाको स्तरलाई सुधार गरी शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न यो अध्ययन प्रतिवेदन आवश्यक रहेको छ । यस अध्ययन प्रतिवेदनबाट गाउँपालिका, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यार्थीहरु तथा अभिभावक लगायत शैक्षिक सरोकारवालाहरु समेतलाइ यथार्थताको पहिचान गरी तपसिलका विषयमा जानकारी लिन औचित्य पूर्ण रहेको छ ।

- यस गाउँपालिका भित्रका शिक्षा क्षेत्रमा देखिएका समस्याहरु जानकारी लिन,
- समस्या पहिचान गरी सुधारका उपाय अवलम्बन गर्न,
- शैक्षिक नीति तथा योजना निर्माण गर्न,
- शैक्षिक योजनाहरुको प्राथमिकीकरण गर्न,
- विद्यालयको अवस्था अनुसार शैक्षिक रणनीति तय गर्न,
- विद्यालयहरुको शैक्षिक तथा भौतिक पक्षको तुलनात्मक अध्ययन गर्न,
- विद्यार्थी संख्या र शिक्षक दरबन्दी विवरणको जानकारी लिन,
- कार्यरत शिक्षकहरुको विवरणको जानकारी लिन,
- विद्यालयगत शिक्षक दरबन्दीको बारेमा जानकारी लिन,
- शैक्षिक सुधारका लागि गराउनुपर्ने प्रयासको विषयमा जानकारी लिन ।

२ शैक्षिक दस्तावेज

२.१ संवैधानीक र कानुनी व्यवस्थाहरु

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार माध्यमिक तह सम्मको शिक्षा स्थानीय तहले सञ्चालन गरिरहेको अवस्था छ । प्राप्त अधिकार संगै विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार तथा समग्र विद्यालयको अवस्था उकास्ने जिम्मेवारी स्थानीय तहको मातहतमा आएको छ । शिक्षालाई प्रभावकारी र गुणस्तरीय बनाउन स्थानीय तहहरुको भूमिका उत्तिकै अतुलनिय छ । आफ्नो स्थानीय तहमा भए गरेका शैक्षिक समस्यालाइ राम्ररी नियाल्दै त्यस्ता समस्याहरु समाधन गर्न स्थानीय सरकारलाइ एउटा अवसर र चुनौतिको विषय समेत बनेको छ । सरकारले केन्द्रिकृत प्रणालीबाट फड्को मार्दै विकेन्द्रीत प्रक्रिया अनुरुप शिक्षाको अधिकार स्थानीय तह सम्म दिनु अतिनै स्वागत योग्य कदम बनेको छ । शिक्षा सुधारमा सक्षम स्थानीय सरकार र स्थानीय सरोकार वालाहरु शिक्षा प्रति जागरुक देखिएभने शैक्षिक विकासमा देशले ठुलो फड्को मार्ने देखिन्छ । शिक्षामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्न, शिक्षा प्राप्त गर्ने संविधान प्रदत्त नागरिकको मौलिक हकलाई सरल, सहज तथा सर्वसुलभ र जीवनोपयोगी बनाउन स्थानीय तहहरु उत्तिकै जिम्मेवार छन् । माध्यमिक तह सम्मको शिक्षामा स्थानीय तहलाइ जिम्मेवारी दिँदै अपनत्व बोध गराइ अधिकार प्राप्त गराउन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा बनेका ऐन, नियमहरु तपसिल अनुसार हेर्न सकिन्छ ।

क. नेपालको संविधानमा शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्थाहरु

नेपालको संविधानले शिक्षा पाउने नागरिकको हकलाइ भाग ३ को मौलिक हक र कर्तव्य अन्तरगत धारा ३१ मा ५ वटा उपधारा सहित शिक्षाको हकलाई मार्ग निर्देश गरेको छाजस अनुसार कायम गरिएका शिक्षाका मौलिक हकहरुलाई तपसिल अनुसार उल्लेख गरि स्पष्ट पारिएको छ ।

(१) प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत शिक्षामा पहुँचको हक हुनेछ ।

(२) प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क तथा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क पाउने हक हुनेछ ।

(३) अपाङ्गता भएका र आर्थिक रुपले विपन्न नागरिकलाइ कानुन बमोजिम निःशुल्क उच्च शिक्षा पाउने हक हुनेछ ।

(४) दृष्टिविहीन नागरिकलाई ब्रेललिपि तथा बहिरा र स्वर वा बोलाइ सम्बन्धी अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई साङ्केतिक भाषाको माध्यमबाट कानुन बमोजिम निःशुल्क शिक्षा पाउने हक हुनेछ ।

(५) नेपालमा बसोबास गर्ने प्रत्येक नेपाली समुदायलाई कानुन बमोजिम आफ्नो मातृभाषामा शिक्षा पाउने र त्यसका लागि विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था खोल्ने र सञ्चालन गर्ने हक हुनेछ ।

ख. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा भएको शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था

आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा

- ✓ प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षा, आधारभूत शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक निरन्तर सिकाइ, सामुदायिक सिकाइ र विशेष शिक्षासम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन ।
- ✓ सामुदायिक, संस्थागत, गुठी र सहकारी विद्यालयहरूको स्थापना, अनुमति, सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा नियमन ।
- ✓ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन ।
- ✓ मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, अनुगमन तथा नियमन ।
- ✓ गाभिएका वा बन्द गरिएका विद्यालयहरूको सम्पत्ति व्यवस्थापन ।
- ✓ गाउँ तथा नगर शिक्षा समितिको गठन तथा व्यवस्थापन ।
- ✓ विद्यालय व्यवस्थापन समितिको गठन तथा व्यवस्थापन ।
- ✓ विद्यालयको नामाङ्कन (नामांकरण) ।
- ✓ सामुदायिक विद्यालयहरूको स्वामित्व, सम्पत्तिको अभिलेख राख्ने, संरक्षण गर्ने र व्यवस्थापन गर्ने ।
- ✓ विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा पाठ्यसामग्रीको वितरण ।
- ✓ सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी मिलान ।
- ✓ विद्यालयको नक्सांकन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन ।

- ✓ सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत, सम्भार तथा व्यवस्थापन।
- ✓ आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुगमन तथा व्यवस्थापन।
- ✓ विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धिको परीक्षण तथा व्यवस्थापन।
- ✓ नि:शुल्क शिक्षा, विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्ति व्यवस्थापन।
- ✓ ट्युसन, कोचिङ जस्ता अध्यापन सेवाको अनुमति तथा नियमन।
- ✓ स्थानीय तहको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा स्तरीकरण।
- ✓ स्थानीय पुस्तकालय तथा वाचनालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन।
- ✓ माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय तथा नियमन।
- ✓ सामुदायिक विद्यालयलाई प्रदान गरिने अनुदान, बजेट व्यवस्थापन तथा विद्यालयको आय-व्ययमा लेखा अनुशासन कायम गर्न अनुगमन तथा नियमन।
- ✓ शिक्षण–सिकाइ, शिक्षक तथा कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास।
- ✓ अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापहरूको सञ्चालन।

स्थानीय तहलाइ शिक्षा सम्बन्धी प्राप्त अधिकारहरुको बारेमा माथि उल्लेखित बुंदाहरुबाट आफुले पाएको जिम्मेवारीको दायरा स्पष्ट देखिन्छ। माध्यमिक तह सम्मको शिक्षाका विविध पक्षहरु जस्तै दरबन्दी मिलान, सञ्चालन, व्यवस्थापन, नियमन जस्ता मुख्य कार्यहरु दिइएको हुँदा स्थानीय तहमा शिक्षामा पूर्ण जिम्मेवारी प्राप्त भएको देखिन्छ। शिक्षाका २३ अधिकार मध्ये तत्कालीन रुपमा गर्नुपर्ने र दीर्घकालीन रुपमा गराउनुपर्ने कामहरूको प्राथमिकीकरण गरी नियम र कार्यविधि बनाउन शिक्षा क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारी र शिक्षक, शिक्षकका पेशागत संस्थाहरुको गाँउ पालिकाले सहयोग र सहभागिता गराइ विगतमा बनेका ऐन, नियममा तल्लो तहको सहभागिता नभएको, सरोकारवाला बीच छलफल हुन नसकेको र आवश्यक्ता सम्बोधन गर्न नसकेको अवस्थालाइ सम्बोधन हुने गरी जानुपर्ने देखिन्छ। नागरिक समाज, सरोकारवाला समूह र त्यससंगका स्थानीय विज्ञको अधिकतम उपयोग गर्न स्थानीय तहले समेत चुकाउनु हुँदैन।

साथै वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारहरूमध्ये शिक्षा सम्बन्धी अधिकारमा बाल उद्यानको व्यवस्था गर्ने, अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रम, शिशु स्याहार तथा प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने, पुस्तकालय, वाचनालय, सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, बाल क्लब तथा बाल सञ्जालको सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने,आधारभूत विद्यालय खोल्न सिफारिस गर्ने, विद्यालयको कक्षा थपको लागि सिफारिस गर्ने र विद्यालय ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने उल्लेख गरिएको भएता पनि प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसकेको अवस्था छ। वडा कार्यालयहरुबाट शिक्षा क्षेत्रमा गराउनुपर्ने कामको जिम्मेवारी बोध गराइ सबै वडाहरु शैक्षिक सुधारको विषयमा हातेमालो गरी अगाडी बढ्नुपर्ने देखिन्छ।

ग. प्रतापपुर गाउँपालिकाको शिक्षा सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गरि प्रतापपुर गाउँपालिकाले पनि शिक्षा ऐन बनाइ कार्यान्वियनमा ल्याएको अवस्था छ । यस गाउँपालिका भित्रका शैक्षिक संस्थाहरुको सुधार गरी शैक्षिक संस्थाहरुको नियमन गर्न विभिन्न समिति हरुको गठन काम कर्तव्य अधिकार तोकी सोही अनुसार कार्यान्वियनमा ल्याएको छ । यस ऐनमा विद्यालय सुधारको लागि विद्यालय अनुगमन समिति समेतको परिकल्पना गरी शैक्षिक संस्थाहरुको नियमित अनुगमन हुने गरेको छ । विद्यालय अनुगमनबाट प्राप्त सुझावहरुको आधारमा शैक्षिक योजना, शिक्षा नीति र कार्यविधिहरु निर्माण गरी वार्षिक कार्यक्रमहरू कार्यान्वियन हुँदै आइरहेको छ । प्रतापपुर गाउँपालिकामा बनेका शिक्षा सम्बन्धी ऐन तथा कार्यविधिहरु तपसिल बमोजिम रहेका छन् ।

- प्रतापपुर गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७७ (संसोधन, २०७९)
- शिक्षक अनुदान कार्यविधि, २०७५
- दरबन्दी मिलान कार्यविधि, २०७६
- प्रतापपुर गाउँपालिकाको पञ्चवर्षीय शैक्षिक योजना (२०७९-०८० देखि २०८३-०८४)
- शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारी कामकाजमा खटाउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- अध्यक्ष शैक्षिक बेरोजगार सम्बोधन सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वियन कार्यविधि, २०७९
- सामुदायिक विद्यालयमा पाले व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९

२.२ विद्यालय सञ्चालन पद्धति

विद्यालय शिक्षाको उज्यालो छर्ने काम सबै भन्दा बढी महत्वपूर्ण विषय हो । प्राचिन समयमा विद्यार्थीको शिक्षा आर्जनको लागि आश्रम, कुटी, वृक्ष तथा गुरुकुल घरहरुमा जानु पर्दथ्यो। पहीले शिक्षा आर्जनको लागि कुनै औपचारीक संस्था नभएको अवस्था थियो । अहिले औपचारीक रुपमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयह सञ्चालन भएका छन् । सामुदायिक विद्यालयमा सरकारको लगानी छ भने संस्थागत विद्यालयहरु निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित छन् । सामुदायिक विद्यालयको विषयमा कुरा गर्दा शिक्षक तथा अन्य आवश्यक आर्थिक व्यवस्थापन सरकारी अनुदानबाट हुने गर्दछ । यसको संञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा स्थानीय अभिभावक र समुदायका व्यक्ति रहन्छन । विद्यालयका हरेक गतिविधिमा निर्णय गर्ने संयन्त्रका रुपमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति रहेको हुन्छ । विद्यालयका शैक्षिक गतिविधिमा सहयोग पुऱ्याउन विव्यस, शिक्षक अभिभावक संघ तथा सामाजिक परीक्षण समिति रहेका हुन्छ । शिक्षा ऐन २०२८ मा विद्यालयमा बनेका विभिन्न समिति र विद्यालय प्रशासन संग सम्बन्धित व्यक्तिहरु प्रधानाध्यापक, शिक्षक, कर्मचारीले गर्नु पर्ने काम, कर्तव्य र अधिकारको विषयमा स्पष्ट उल्लेख गरिएको छ ।

नेपालको संविधान २०७२ मा आधारभूत र माध्यमिक शिक्षाको अधिकार स्थानीय तहको जिम्मामा हुने भनिएको र स्थानीय सरकार संञ्चालन ऐनमा पनि आधारभूत र माध्यमिक शिक्षाको अधिकार किटान गरिसकेको अवस्था

छ । अहिले वि.व्य.स. गठन तथा अन्य शैक्षिक गतिविधिमा स्थानीय सरकारका छुट्टै ऐन, नियम र कार्यविधिहरु तयार गरी सोही बमोजिम कामहरु हुँदै आएको अवस्था छ । संरचना तथा कानुनी आधार तयार गरी सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहीता कायम गर्ने रणनीति अनुसार सार्वजनिक माध्यमिक विद्यालयमा अलग्गै प्रधानाध्यापकको व्यवस्था गरिने कार्यनीति रहेको पन्ध्रौ योजनाको आधार पत्रमा उल्लेख छ । यसबाट पनि प्रअको भुमिका अलग्गै खोजिएको देखिन्छ । हालको ५ वर्ष माथिको ७६.२ साक्षरता प्रतिशतलाइ अबको ५ बर्षमा ९५ प्रतिशत पुर्याउने सोह्रौ योजनाको लक्ष्य अनुरुप विद्यालय बाहिर रहेका तथा विद्यालय छाड्ने बालबालिकालाइ समेत विद्यालय शिक्षामा सहभागि गराइ निरन्तरता दिन सकेमा सरकारको लक्ष्य अनुरुप साक्षरता कायम गर्न सकिने देखिन्छ । सोह्रौ योजना अनुरुप शैक्षिक सुधारका लागि आवश्यक नीति, कानुन, निर्देशिका, कार्यविधि तथा मापदण्ड जारी गर्ने, विद्यालयमा साधारणतर्फ अध्ययन गर्नेभन्दा प्राविधिक धारतर्फ अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको अनुपात क्रमशः वृद्धि गर्ने गरी नीतिगत व्यवस्था गर्दै शैक्षिक क्यालेन्डरको निर्माण र कार्यान्वयन गरी शैक्षिक सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा निरीक्षणको संरचनागत व्यवस्था गरी सुपरिवेक्षण र अनुगमनमा तीनै तहका सरकार बीचमा समन्वय र सहकार्य गर्ने, शैक्षिक संस्थाको नक्साङ्कन र समायोजन गरी सबै शैक्षिक संस्थामा न्यूनतम जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्ने, एकीकृत शैक्षिक सूचना प्रणालीको सबलीकरण र अनुगमन तथा प्रतिवेदन प्रणालीको सुदृढीकरण गर्न सके शैक्षिक प्रणालिमा सुधार हुने देखिन्छ । शैक्षिक सुधारका विषयहरुलाइ स्थानीय तहले पनि महत्व दिइ सोही अनुरुपका कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने अवस्था छ । फ्ल्यास रिपोर्ट २०८० अनुसार प्रतापपुर गाउँपालिकाको मुख्य शैक्षिक सुचाकहरुलाई तपसिल अनुसार हेर्न सकिन्छ ।

फ्ल्यास रिपोर्ट २०८० अनुसार प्रतापपुर गाउँपालिकाको विभिन्न तहको शैक्षिक सुचकोकहरु

क्र.सं.	कक्षा / तह	कुल भर्ना दर	खुद भर्ना दर	विद्यालय दोहोर्याउने दर	विद्यालय छाड्ने दर
१	१-५	१२८	९५.७	१५.२	३.७
२	६-८	९७.८	९३.३	१०.८	३.९
३	९-१०	८७.३	७९.२	२.४	४.७
४	११-१२	४६.४	२३.८	-	१.२

माथीको तालिका अनुसार प्रतापपुर गाउँपालिकाको वर्तमान शैक्षिक अवस्थालाई हेर्दा सवै शैक्षिक सुचकहरुमा कमजोर रहेको देखिन्छ । आधारभूत तह सम्मको शिक्षामा कक्षा दोहोर्याउने दर र माध्यमिक तह सम्मको शिक्षामा कक्षा छाड्ने दर उच्च रहेको देखिन्छ । साथै माध्यमिक तहको कक्षाहरुमा विद्यार्थी भर्ना दर नै न्यून रहेको पाइन्छ । यस्तो परिवेशमा गाउँपालिका तथा विद्यालय स्तरबाट शैक्षिक चेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु अभिभावक लक्षित गरी ल्याउन सके शिक्षामा सबै बालबालिकाको पहुँच सुनिश्चितता सँगै शैक्षिक सुधार गर्न सकिने देखिन्छ ।

विद्यालय सुधारका लागि गरिएको यो अध्ययनले विद्यालय नेतृत्वको सोच, योजना र कामलाई पनि खोज्ने प्रयत्न गरेको छ । राम्रो व्यवस्थापन प्रणालिका सिद्धान्त बुझेका नेतृत्वले नै सामुदायिक विद्यालयको सबलिकरण गर्न सक्छन । व्यवस्थापनलाइ प्रभावकारी बनाउन नेतृत्वले समुदायको सहभागिता मूलक वातावरण सिर्जना गराउने इच्छा राख्न सक्नुपर्छ । विद्यालय नेतृत्व समाजको लागि प्रेरक, सहयोगि, मिलनसार तथा समस्या समाधान कर्ता हुनुपर्छ ।

३ विविध विद्यालयगत विवरण

३.१ विद्यार्थी

शैक्षिक सत्र २०८० र २०८१ को विद्यालयगत विद्यार्थी विवरण (विद्यालय अनुगमन र उपस्थितिको नियमितता अनुसार)

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	इसिडि		कक्षा १ देखि ५		कक्षा ६ देखि ८		कक्षा ९ र १०		कक्षा ११ र १२		जम्मा	
		साल	८०	८१	८०	८१	८०	८१	८०	८१	८०	८१	८०	८१
१	लक्ष्मीपुरा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	25	25	102	96	54	57	0	0	0	0	**181**	**178**
२	ब्रह्मबाबा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	40	33	86	68	42	39	0	0	0	0	**168**	**140**
३	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	69	67	192	201	217	249	299	303	239	168	**1016**	**988**
४	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	22	23	193	150	0	0	0	0	0	0	**215**	**173**
५	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–३,	66	30	157	140	169	155	139	135	0	0	**531**	**460**
६	विरेन्द्र आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–३,	18	25	108	114	59	58	0	0	0	0	**185**	**197**
७	सावित्री आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	28	23	77	71	38	36	0	0	0	0	**143**	**130**
८	जनजागृति आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	27	25	94	100	62	63	0	0	0	0	**183**	**188**
९	जनता आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	25	27	79	65	41	49	0	0	0	0	**145**	**141**
१०	गणेश प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	23	30	94	102	0	0	0	0	0	0	**117**	**132**
११	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	50	43	338	288	235	202	118	117	0	0	**741**	**650**
१२	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	26	18	99	88	0	0	0	0	0	0	**125**	**106**
१३	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	50	40	251	221	180	158	132	109	113	67	**726**	**595**
१४	गणेशमान प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	34	23	39	31	0	0	0	0	0	0	**73**	**54**
१५	जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	3	5	34	27	0	0	0	0	0	0	**37**	**32**
१६	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	40	35	211	178	169	139	92	108	0	0	**512**	**460**
१७	ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–७,	33	26	74	70	8	12	0	0	0	0	**115**	**108**
१८	बी.पी.स्मृति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	33	31	60	59	0	0	0	0	0	0	**93**	**90**

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	इसिडि		कक्षा १ देखि ५		कक्षा ६ देखि ८		कक्षा ९ र १०		कक्षा ११ र १२		जम्मा	
		साल	८०	८१	८०	८१	८०	८१	८०	८१	८०	८१	८०	८१
१९	डम्बर बहादुर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–८,	44	31	250	202	191	162	0	51	0	0	**485**	**446**
२०	ज्ञानज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	47	53	83	82	0	0	0	0	0	0	**130**	**135**
२१	कोटही प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	43	20	113	106	0	0	0	0	0	0	**156**	**126**
२२	बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–९,	34	35	110	104	57	49	0	0	0	0	**201**	**188**
२३	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	72	72	454	467	399	353	308	268	387	267	**1620**	**1427**
२४	मदरसा अरबिया अलहे हर्षपुरा	प्रतापपुर–४,	0		52	63	0	0	0	0	0	0	**52**	**63**
२५	मदरसा अजिजिया अहले सुन्नत	प्रतापपुर–५,	12	17	16	21	0	0	0	0	0	0	**28**	**38**
२६	मदरसा रहमतीया श्रीरामपुर	प्रतापपुर–५,	19	16	26	35	0	0	0	0	0	0	**45**	**51**
२७	मदरसा मदीनतुल ओलम हरपुर	प्रतापपुर–६,	36	26	131	133	86	90	45	45	15	10	**313**	**304**
२८	मदरसा दारुल किताब वस्सुनह	प्रतापपुर–७,	0		47	62	0	0	0	0	0	0	**47**	**62**
२९	मदरसा अरबिया अलहे सोमनी	प्रतापपुर–३,	0		26	38	0	0	0	0	0	0	**26**	**38**
३०	पशुपति शिक्षा मन्दिर जमुनिया क	प्रतापपुर–१,	24	19	50	36	0	0	0	0	0	0	**74**	**55**
३१	पशुपति शिक्षा मन्दिर सूर्यपुरा ख	प्रतापपुर–७,	62	75	85	83	0	0	0	0	0	0	**147**	**158**
			1005	**893**	**3731**	**3501**	**2007**	**1871**	**1133**	**1136**	**754**	**512**	**8630**	**7913**

शैक्षिक सत्र २०८०/२०८१ को विद्यार्थी विवरण

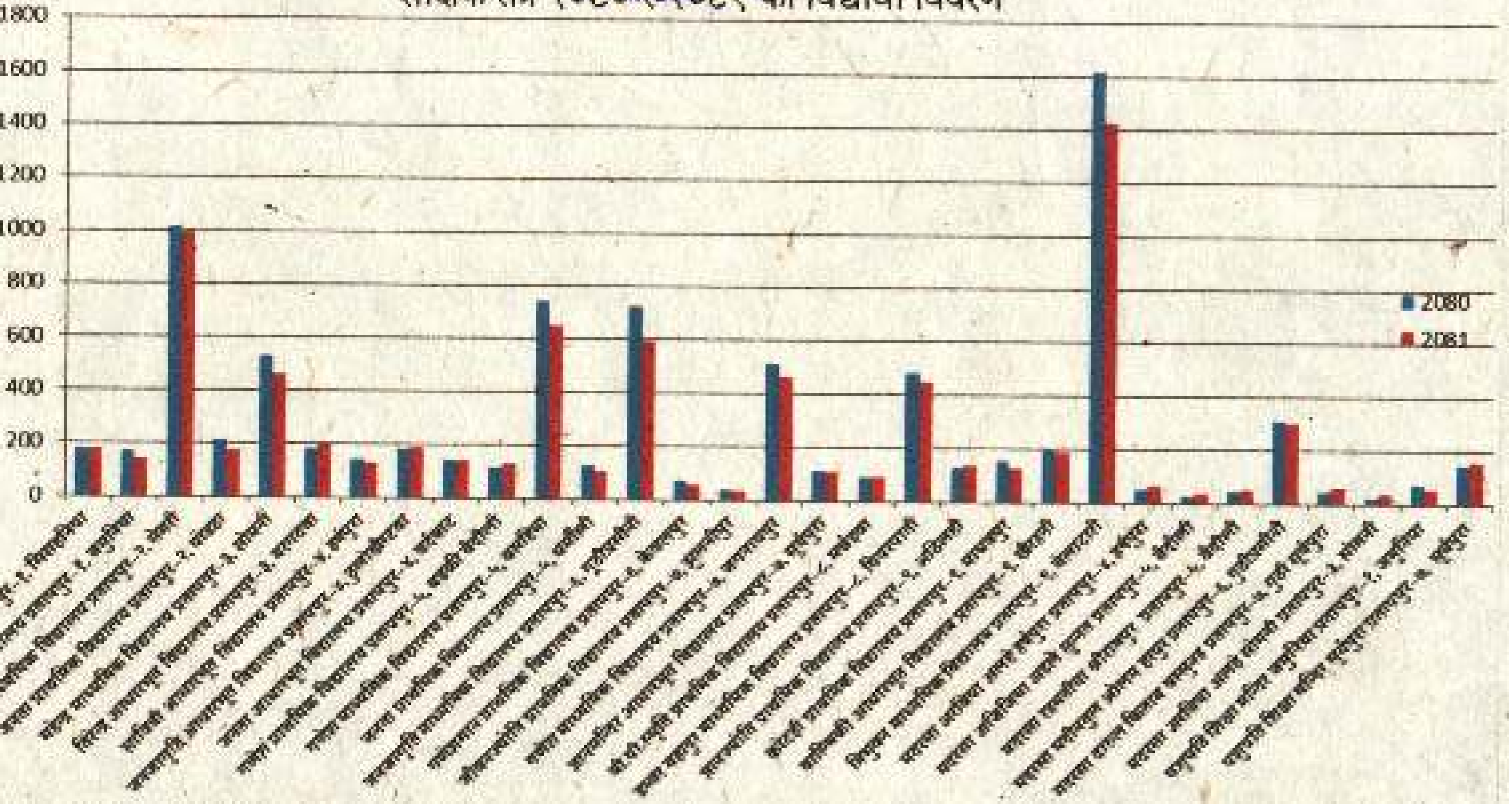

शैक्षिक सत्र २०८० र २०८१ को विद्यार्थी विवरणलाइ तुलना गर्दा शैक्षिक सत्र २०८० भन्दा २०८१ मा ७१७ जना विद्यार्थी गाउँपालिकाको सामुदायिक तथा धार्मिक विद्यालयबाट घटेको र विद्यार्थी संख्या उच्च भएका सबै जसो विद्यालयको विद्यार्थी संख्या घट्दो क्रममा रहेको देखिन्छ । उच्च विद्यार्थी भएको त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय बेलाटारी र आदर्श माध्यमिक विद्यालय सेमरी देखिन्छ भने न्यून विद्यार्थी जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय झुलनिपुर र गणेशमान प्राथमिक विद्यालय केवलपुर रहेको देखिन्छ ।

३.२ शैक्षिक जनशक्ति

दरबन्दी विवरण शैक्षिक सत्र २०८१

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	स्थान	प्रा.वि. दरबन्दी			नि.मा.वि. दरबन्दी			मा.वि. दरबन्दी				उ.मा.वि. दरबन्दी				गाउँ पालिका अनुदान			अन्यत्र शैक्षिक			बाल विकास स्वीकृत	जम्मा शिक्षक संख्या
				स्वीकृत	राहत	जम्मा	स्वीकृत	राहत	जम्मा	नि.मि.अ.	स्वीकृत	राहत	जम्मा	नि.मि.अ.	स्वीकृत	राहत	जम्मा	प्रा.वि.	नि.मा.वि.	मा.वि.	प्रा.वि.	नि.मा.वि.	मा.वि.		
१	लक्ष्मीपुरा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	सिसहनिया	४	२	६		०	०	१			0				0		१					१	१०
२	ब्रह्मस्थान आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	जमुनिया	४		४		१	१				0				0		१		१	१		१	९
३	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	सेमरी	५		५	४	३	७		५		5			२	2							२	२१
४	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	घोडहा	३	२	५			०				0				0	१			२			२	१०
५	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–३,	सोमनी	४	३	७		४	४				0	३			0				१		१	२	१८
६	जितेन्द्र आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–३,	बरगदवा	५	१	६			०	१			0				0		१		१			१	१०
७	सावित्री आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	हर्षपुरा	३	१	४			०	१			0				0				१	२		१	९
८	जनजागृति आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	तुलोखैरटवा	४	१	५			०	१			0				0					२		१	९
९	जनता आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	बर्दघाट	२	१	३			०	१			0				0		१		३	१		१	१०
१०	गणेश प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बडकी बैदौली	२	१	३			०				0				0				१			१	५
११	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बसहिया	६	३	९		५	५				0	३			0				०		१	१	१९
१२	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	पर्सौनी	३		३			०				0				0				१			१	५
१३	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीप्रसौनी	९		९	४		४		२	२	4			२	2							२	२१
१४	गणेशमान प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	केवलपुर	१	१	२			०				0				0							१	३
१५	जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	झुलनीपुर	३		३			०				0				0				१			१	५
१६	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	जगन्नाथपुर	६		६	१	१	२			१	1	२			0			१	१	१		१	१५
१७	ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–७,	सूर्यपुरा	२	२	४			०				0				0				२			१	७
१८	बी.पी.स्मृति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	मर्चहवा	१	१	२			०				0				0				१			१	४

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	स्थान	प्रा.वि. दरबन्दी			नि.मा.वि. दरबन्दी			मा.वि. दरबन्दी				उ.मा.वि. दरबन्दी				गाउँपालिका अनुदान			अव्यक्त शैक्षिक			बाल विकास स्वीकृत	जम्मा शिक्षक संख्या
				स्वीकृत	राहत	जम्मा	स्वीकृत	राहत	जम्मा	शि.सि.अ.	स्वीकृत	राहत	जम्मा	शि.सि.अ.	स्वीकृत	राहत	जम्मा	प्रा.वि.	नि.मा.वि.	मा.वि.	प्रा.वि.	नि.मा.वि.	मा.वि.		
१९	जम्बर बहादुर माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	पिपरपाती	७	१	८		४	४				0				0				१			२	१५
२०	ज्ञानज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	अद्लिलही	२	१	३			०				0				0				१			१	५
२१	कोठी प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	मध्यपुर	२	१	३			०				0				0	१			१			१	६
२२	वाल्मिकी आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–९,	खैरहनी	३	१	४	१		१				0				0		२		१			१	९
२३	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	११	१	१२	६		६		७	२	९		३		३							१	३१
२४	मदरसा मदिनतुल ओलुम माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	हरपुर																					१	१
२५	मदरसा रहमानिया दारुल ओलुम श्रीरामपुर	प्रतापपुर–५,	श्रीरामपुर																					१	१
२६	मदरसा अरबिया अहले सुन्नत अनोरुल ओलुम	प्रतापपुर–५,	बैदौली																					१	१
	जम्मा			९२	२४	११६	१६	१८	३४	५	१४	६	२०	८	३	४	७	२	७	१	२०	७	२	३१	२६०

माध्यमिक विद्यालयहरुमा हाल कार्यरत शिक्षकहरुको विवरणलाइ स्तम्भ चित्रमा देखाइएको छ।

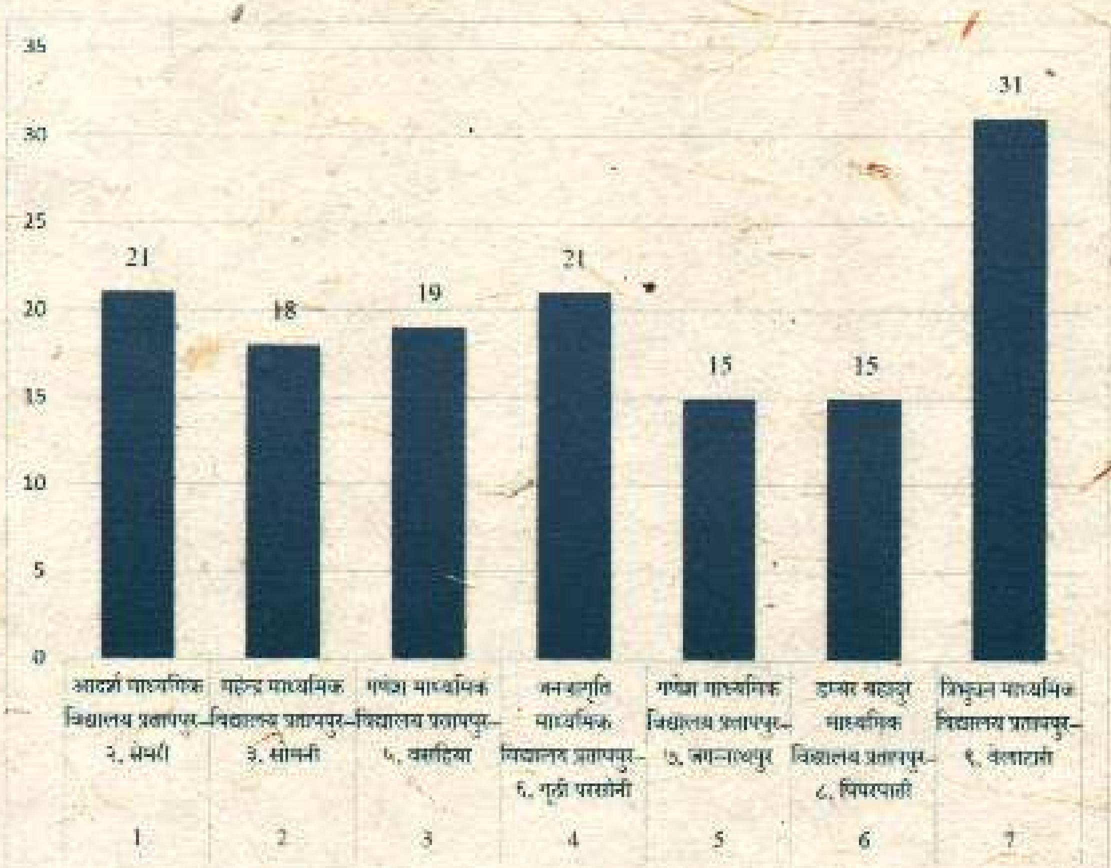

माध्यमिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरबन्दीको विवरणलाइ यस स्तम्भ चित्रमा हेर्दा सबै भन्दा धेरै शिक्षक त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय वेलाटारी र सबै भन्दा कम शिक्षक गणेश माध्यमिक विद्यालय जगन्नाथपुर र डम्बर बहादुर माध्यमिक विद्यालय पिपरपातीमा रहेको देखिन्छ। विद्यार्थी संख्याको अनुपातमा यस प्रतापपुर गाउँपालिकाको सबै माध्यमिक विद्यालयमा शिक्षक अपुग रहेको देखिन्छ। निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहको दरबन्दी र विद्यार्थीको तुलना गर्दा विषयगत शिक्षकको संख्या ज्यादै न्यून रहेको छ। ७ वटा माध्यमिक विद्यालय मध्ये माध्यमिक तहमा गणेश माध्यमिक विद्यालय वसहिया, महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय सोमनी र डम्बर बहादुर माध्यमिक विद्यालय पिपरपातीमा शून्य दरबन्दी र गणेश माध्यमिक विद्यालय जगन्नाथपुरमा १ वटा मात्र दरबन्दी रहेको छ। शून्य दरबन्दी भएका दुइवटा विद्यालय गणेश मा.वि. वसहिया र महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय सोमनीमा ३ दरबन्दी र गणेश माध्यमिक विद्यालय जगन्नाथपुरमा २ दरबन्दी संघीय अनुदानको रहेको छ। साथै अध्यक्ष शैक्षिक वेरोजगार सम्बोधन कार्यविधि अनुसार माध्यमिक तहमा तीन वटैमा एक एक जना शिक्षक थप व्यवस्थापन गरिएको छ।

आधारभूत (कक्षा १ देखि ८) विद्यालयहरुमा हाल कार्यरत शिक्षकहरुको संख्या

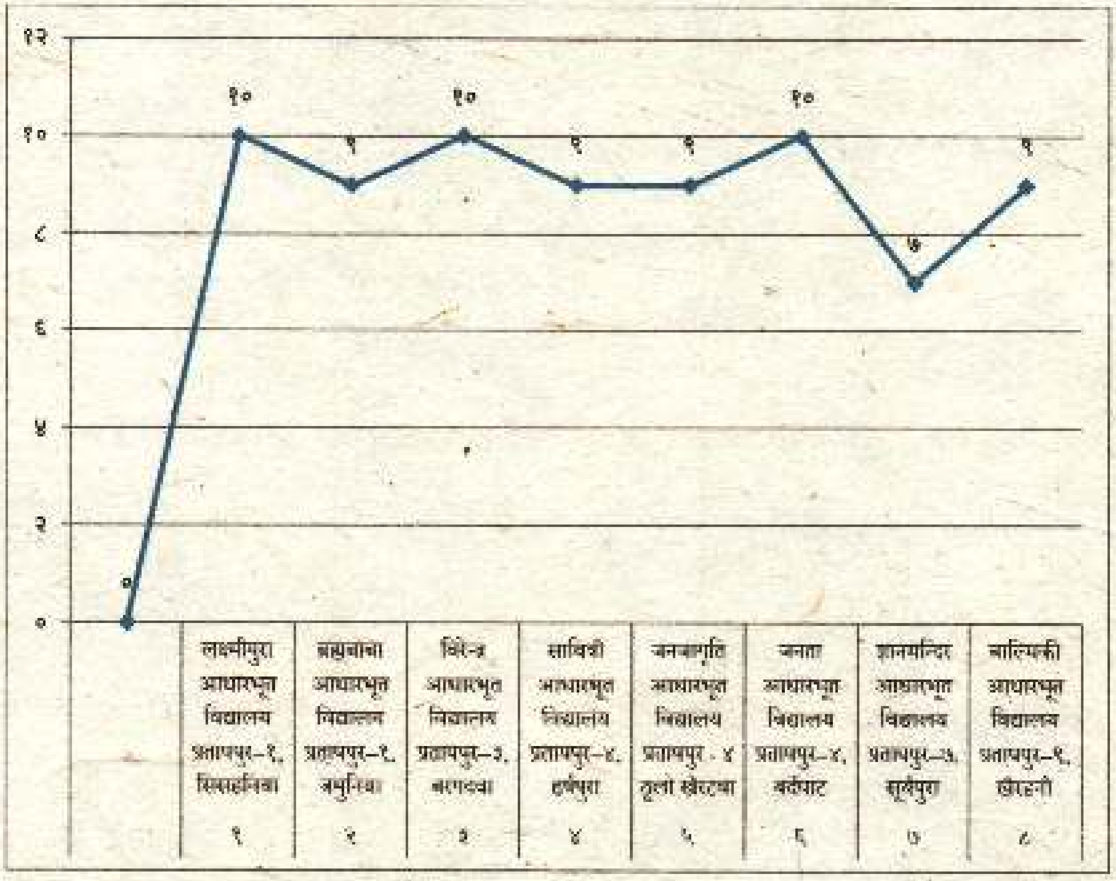

यस गाउँपालिकाका ८ वटा आधारभूत विद्यालय मध्ये ब्रह्मबाबा आधारभूत विद्यालय जमुनियामा १ वटा नि.मा.वि. राहत र बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय खैरहनीमा १ वटा नि.मा.वि. स्थायी दरबन्दी बाहेक बाँकी ६ वटा विद्यालयमा शून्य दरबन्दी रहेको र, शून्य दरबन्दीको कारण संघीय अनुदान कार्यविधि अनुसार ५ वटा विद्यालयमा एक-एक जना शिक्षक व्यवस्थापन गरेपछिको शिक्षक संख्या र गाउँपालिका अनुदान र अध्यक्ष शैक्षिक बेरोजगार सम्बोधन कार्यविधि अनुसार प्रति विद्यालय ३ वटा मूल विषय शिक्षक रहने गरी शिक्षक व्यवस्थापन गरिएपछिको जम्मा शिक्षक विवरण माथिको चित्रमा देख्न सकिन्छ।

आधारभूत तह (कक्षा १-५) संचालित विद्यालयको शिक्षक विवरण

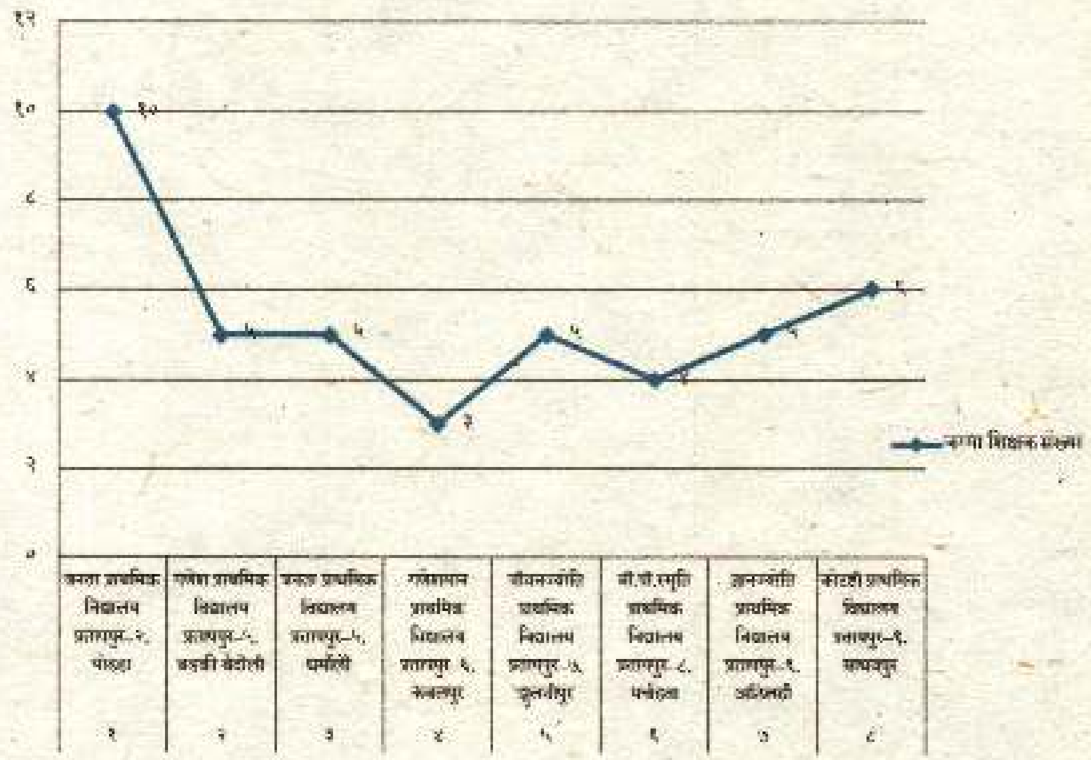

प्राथमिक तह संचालनमा रहेका विद्यालयहरुको शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको दृष्टिले शिक्षक संख्या पर्याप्त भएता पनि केही विद्यालयहरुमा एक-कक्षा, एक-शिक्षक व्यवस्थापन हुन नसकेको देखिन्छ । विद्यालयमा बहुकक्षा वाहेकका कक्षा सन्चालन गर्न एक - कक्षा, एक - शिक्षक हुन जरुरी छ । माथिको तथ्यांक अनुसार बालविकास सहित कक्षा ५ चलेका ५ जना वा सो भन्दा कम शिक्षक भएका विद्यालयलाइ थप शिक्षक व्यवस्थापन गर्नुपर्ने हुन्छ । विद्यालयको आवश्यकता र विकटताको आधारमा शिक्षक प्रयाप्त नभएका विद्यालयहरुलाइ थप शिक्षक व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ । अन्यथा विद्यालय समायोजन गर्ने वा कक्षा घटाउनु पर्ने हुन्छ ।

३.३ सिकाइ उपलब्धि (कक्षा १२, कक्षा १० (S.E.E)., कक्षा ८ र कक्षा ५ को सिकाइ उपलब्धिको अवस्था)

३.३.१ प्रतापपुर गाउँपालिकाको सामुदायिक विद्यालयको कक्षा १२ को शैक्षिक सत्र २०८० को नतिजा

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	जम्मा विद्यार्थी संख्या	3.6<G.P.A. ≤4	3.2<G.P.A. ≤3.6	2.8<G.P.A ≤3.2	2.4<G.P.A. ≤2.8	2.0<G.P.A. ≤2.4	1.6<G.P.A. ≤2.0	1.2<G.P.A. ≤1.6	0.8<G.P.A ≤1.2	G.P.A. ≤0.8	Absent	Total Pass %
१	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	सेमरी	१२६		५	२१	२७						०	५३
	प्रतिशत				0.00	3.97	16.67	21.43	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	४२.०६
२	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीप्रसौनी	५७	०	०	५	११	२				०	०	१८
	प्रतिशत				0.00	0.00	8.77	19.30	3.51	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	३१.६
३	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	१९८		१	९	३५	१०					०	५५
	प्रतिशत				0.00	0.51	4.55	17.68	5.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	२७.७८
	पालिकाको जम्मा विद्यार्थी संख्या			३८१		६	३५	७३	१२					०	१२६
	जम्मा उत्तीर्ण प्रतिशत				0.00	1.57	9.19	19.16	3.15	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	३३.०७

३.३.२. क) प्रतापपुर गाउँपालिकाको सामुदायिक विद्यालयको S.E.E. नतिजा शैक्षिक सत्र २०७९

क्र सं	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	जम्मा विद्यार्थी संख्या	3.6<G.P.A. ≤4	3.2<G.P.A. ≤3.6	2.8<G.P.A. ≤3.2	2.4<G.P.A. ≤2.8	2.0<G.P.A. ≤2.4	1.6<G.P.A. ≤2.0	1.2<G.P.A. ≤1.6	0.8<G.P.A ≤1.2	G.P.A. ≤0.8	Absent
१	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	सेमरी	११९	०	२	७	१०	३२	४९	१८	०	०	१
	प्रतिशत				0.00	1.68	5.88	8.40	26.89	41.18	15.13	0.00	0.00	0.84
२	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–३,	सोमनी	60	0	0	0	8	8	17	23	0	0	1
	प्रतिशत				0.00	0.00	0.00	13.33	13.33	28.33	38.33	0.00	0.00	1.67
३	गंगेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,		५२	०	०	४	०	१३	२८	६	०	०	१
	प्रतिशत				0.00	0.00	7.69	0.00	25.00	53.85	11.54	0.00	0.00	1.92
४	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीप्रसौनी	६९	१	०	३	६	७	२८	२०	२	०	१
	प्रतिशत				1.45	0.00	4.35	8.70	10.14	40.58	28.99	2.90	0.00	1.45
५	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	बगनाथपुर	५०	०	०	०	२	१०	२१	१६	०	०	
	प्रतिशत				0.00	0.00	0.00	4.00	20.00	42.00	32.00	0.00	0.00	0.00
६	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	१८६	०	२	१३	२०	२९	५८	६३	१	०	0
	प्रतिशत				0.00	1.08	6.99	10.75	15.59	31.18	33.87	0.54	0.00	0.00
	पालिकाको जम्मा विद्यार्थी संख्या			५३६	१	४	२७	४६	९९	२०१	१४६	३	०	४
	जम्मा उत्तीर्ण प्रतिशत				0.19	0.75	5.04	8.58	18.47	37.50	27.24	0.56	0.00	0.75

३.३.२. ख) प्रतापपुर गाउँपालिकाको सामुदायिक विद्यालयको S.E.E. नतिजा शैक्षिक सत्र २०८०

क्र सं	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	जम्मा विद्यार्थी संख्या	3.6<G.P.A.≤4	3.2<G.P.A.≤3.6	2.8<G.P.A.≤3.2	2.4<G.P.A.≤2.8	2.0<G.P.A.≤2.4	1.6<G.P.A.≤2.0	1.2<G.P.A.≤1.6	0.8<G.P.A.≤1.2	G.P.A.≤0.8	Absent	Total pass %
१	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	सेमरी	११८		२	६	६						४	१४
	प्रतिशत				0.00	1.69	5.08	5.08	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.39	११.८६
२	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–३,	सोमनी	३६			2	2							४
	प्रतिशत				0.00	0.00	5.56	5.56	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	११.११
३	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बसहिया	३१				४	२						६
	प्रतिशत				0.00	0.00	0.00	12.90	6.45	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	१९.३५
४	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीपर्सौनी	५४		२	३	४					०		९
	प्रतिशत				0.00	3.70	5.56	7.41	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	१६.६७
५	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	जगन्नाथपुर	३०			५	१							६
	प्रतिशत				0.00	0.00	16.67	3.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	२०.०
६	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	१११		८	७	९						१	२४
	प्रतिशत				0.00	7.21	6.31	8.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.90	२१.६२
	पालिकाको जम्मा विद्यार्थी संख्या			३८०		१२	२३	२६	२					५	६३
	जम्मा उत्तीर्ण प्रतिशत				0.00	3.16	6.05	6.84	0.53	0.00	0.00	0.00	0.00	1.32	१६.०५

प्रतापपुर गाउँपालिकाको सामुदायिक विद्यालयको S.E.E. उत्तीर्ण दर (शैक्षिक सत्र २०७९ र २०८०)

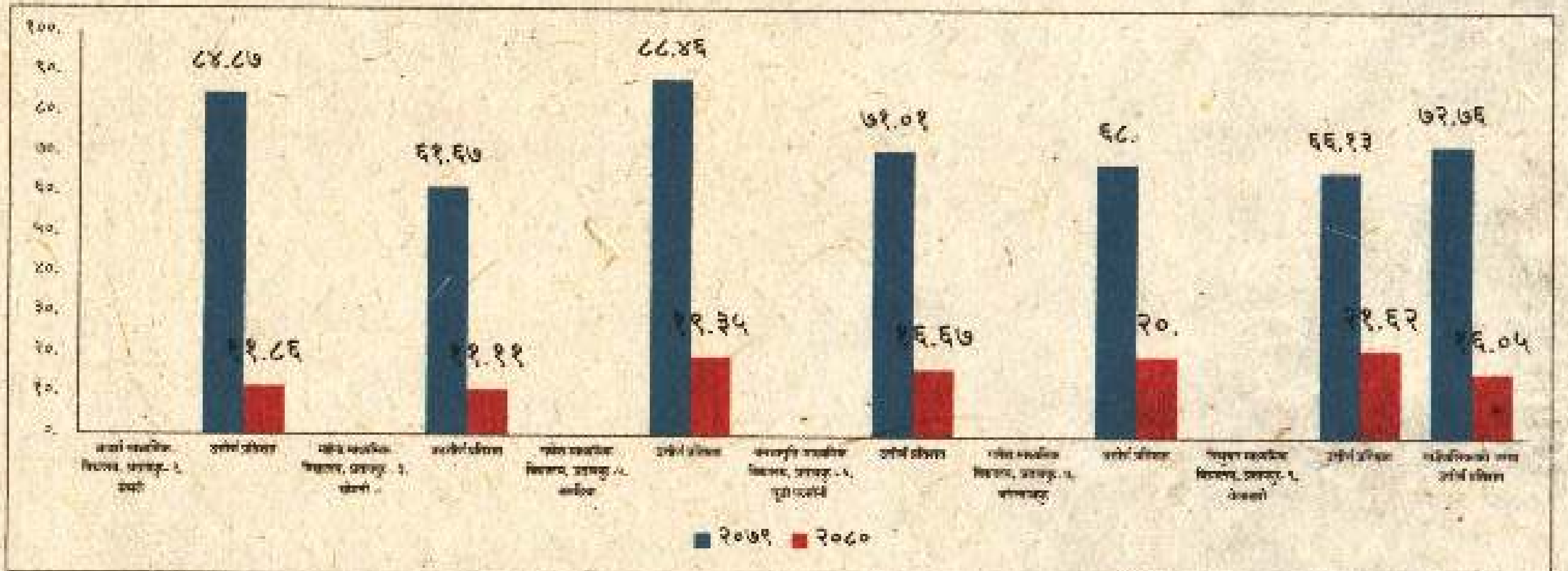

शैक्षिक सत्र २०७९ र २०८० को एस इ इ परीक्षाको नतिजालाइ तुलनात्मक रुपमा हेर्दा विद्यार्थी उत्तीर्ण प्रतिशत शैक्षिक सत्र २०७९ को धैरै बढी देखिन्छ । यसरी उत्तीर्ण प्रतिशतमा ठूलो विविधता आउनु मूल्यांकनको मापदण्ड नै प्रमुख कारण हो । विद्यार्थीले शैक्षिक सत्र २०७९ मा सबै विषयको औषत १.६ जिपीए ल्याउँदा उत्तीर्ण हुने व्यवस्था थियो भने शैक्षिक सत्र २०८० मा सबै विषयमा जिपीए १.६ ल्याए मात्र उत्तीर्ण हुने व्यवस्थाको कारण उच्च संख्यामा विद्यार्थी उत्तीर्ण दर घटेको देखिन्छ । शैक्षिक सत्र २०७९ मा सबै भन्दा धैरै विद्यार्थी उत्तीर्ण हुने विद्यालय क्रमश गणेश माध्यमिक विद्यालय वसहिया र आदर्श माध्यमिक विद्यालय सेमरी देखिन्छ भने शैक्षिक सत्र २०८० मा सबै भन्दा धैरै विद्यार्थी उत्तीर्ण हुने विद्यालय त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय वेलाटारी र गणेश माध्यमिक विद्यालय जगन्नाथपुरको देखिन्छ ।

३.३.३. सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक सत्र २०८० को कक्षा ८ को नतिजा

S.N.	Name of School	Subject Wise Total GPA						
		Nepali	English	Mathematics	Science & Technology	Social Studies & Human Value Education	Health Physical & Creative Art	Hamro Pratappur
1	Shree Ganesh Secondary School Basahiya	2.31	2.2	1.98	2.36	2.52	2.41	2.98
2	Shree Jan Jagriti Secondary School Guthi Parasauni	2.16	1.94	2.11	2.05	2.17	2.09	2.29
3	Damber Bahadur Secondary School	2.73	2.52	2.33	2.41	2.61	2.68	2.52
4	Ganesh Secondary School Jagannathpur	2.13	2.14	2.16	1.99	2.24	2.26	2.35
5	Shree Bramha Baba Basic School Jamuniya	2.72	2.51	2.41	2.47	2.54	2.84	2.71
6	Adarsha Secondary School Semari	2.58	2.68	1.89	2.43	2.39	2.46	2.36
7	Laxmipura Basic School,Sigahaniya	1.85	1.53	1.85	2.00	1.75	2.06	1.98
8	Shree Balmiki Basic School	2.99	2.69	2.65	2.83	3.07	2.98	2.90
9	Tribhuvan Secondary School Belatari	2.15	1.87	1.88	2.44	2.49	2.31	2.39
10	Shree Birendra Basic School	2.76	2.45	2.32	2.47	2.80	2.60	3.04
11	Mahendra Secondary School Sumara	2.44	2.07	2.01	2.29	2.37	2.32	2.44
12	Shree Savitri Basic School Harshpura	1.88	1.87	1.97	1.77	1.89	1.97	2.22
13	Shree Janjagriti Basic School Thulokhairatawa	1.48	1.69	1.51	1.69	1.44	1.71	1.82
14	Shree Janata Adharbhut Vidyalay, Bardaghat	1.85	1.67	1.61	1.45	1.48	1.62	1.72

School Year: 2080 Class 8 Result									
			Total						
S.N	Name of School	Average Grade	3.6-4.0	3.2-3.6	2.8-3.2	2.4-2.8	2.0-2.4	1.6-2.0	0.0-1.6
	Total	1.62	2	36	85	206	129	0	249
1	Shree Ganesh Secondary School Basahiya	2.10	0	3	10	24	18	0	13
2	Shree Jan Jagriti Secondary School Guthi Parasauni	1.41	0	2	8	34	6	0	35
3	Dambar Bahadur Secondary School	2.25	0	6	8	17	23	0	8
4	Ganesh Secondary School Jagannathpur	1.53	0	1	4	23	3	0	22
5	Shree Bramha Baba Basic School Jamuniya	1.92	0	2	3	5	0	0	5
6	Adarsha Secondary School Seman	1.83	1	2	17	49	9	0	35
7	Laxmipura Basic School,Sisahaniya	0.88	0	0	0	4	4	0	14
8	Shree Balmiki Basic School	2.63	0	3	7	7	0	0	2
9	Tribhuvan Secondary School Belatari	1.64	1	13	14	26	44	0	58
10	Shree Birendra Basic School	2.17	0	1	5	3	4	0	3
11	Mahendra Secondary School Somani	1.78	0	3	9	15	11	0	18
12	Shree Savitri Basic School Harshpura	1.22	0	0	0	3	4	0	7
13	Shree Janajyoti Basic School Thulokhairatawa	0.41	0	0	0	3	1	0	20
14	Shree Janata Adharbhut Vidyalay, Bardaghat	0.87	0	0	0	5	2	0	9

शैक्षिक सत्र २०८० को [illegible] अनुसार औसत स्तर

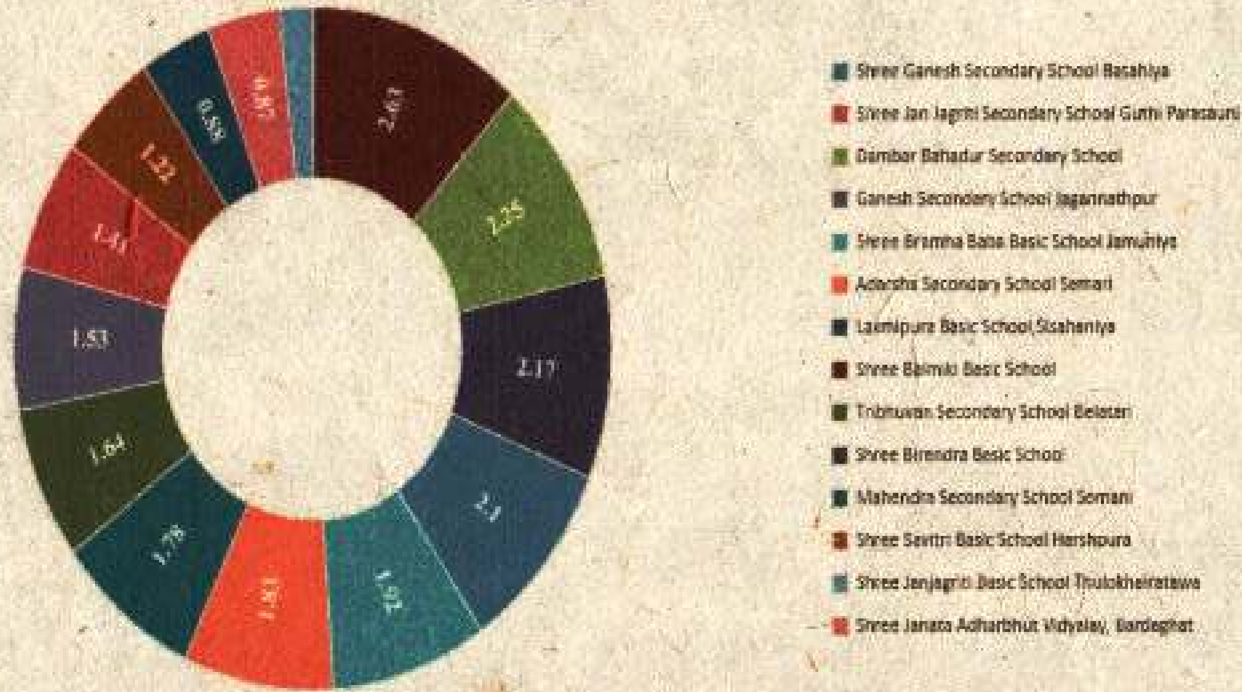

शैक्षिक सत्र २०८० को कक्षा ८ को नतिजा अनुसार औसत स्तर १ भन्दा कम भएका ३ वटा विद्यालयहरु जानजागृती आधारभूत विद्यालय ठुलो खैरटवा, जनता आधारभूत विद्यालय बर्दघाट र लक्ष्मीपुर आधारभूत विद्यालय सिसहनिया रहेका छन् भने औसत स्तर २ भन्दा माथि भएका ४ वटा विद्यालयहरु गणेश माध्यमिक विद्यालय बसहिया, डम्बर बहादुर माध्यमिक विद्यालय पिपरपाती, बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय खैरहनी र विरेन्द्र आधारभूत विद्यालय बर्गदवा रहेका छन् । समग्रमा सबै विद्यालयहरुको नतिजा कमजोर नै रहेको देखिन्छ ।

३.३.४. सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक सत्र २०८० को कक्षा ५ को नतिजा

S.N.	Name of School	Subject Wise Total GPA						
		Nepali	English	Mathematics	Science & Technology	Social Studies & Human Value Education	Health Physical & Creative Art	Hamro Pratappur
1	Ganesh Primary School Badaki Baidauli	2.76	2.39	1.6	2.06	3.33	2.29	2.96
2	Shree Ganesh Secondary School Basahiya	2.39	2.48	1.79	2.00	2.18	2.07	2.57
3	Janata Primary School Dhamauli	1.91	2.03	2.02	2.06	1.99	2.01	2.12
4	Shree Jan Jagriti Secondary School Guthi Parasauni	2.01	1.85	1.66	1.77	1.68	1.81	1.87
5	B.P. Smriti Pra.Vi. Marachahawa	2.7	2.63	2.6	2.63	2.5	2.63	2.66
6	Dambar Bahadur Secondary School	2.26	2.27	2.05	2.44	2.09	2.44	2.41
7	Jivan Jyoti Primary School Jhulanipur	2.30	2.23	2.32	2.26	2.36	2.33	2.29
8	Ganesh Secondary School Jagarnathpur	2.15	2.11	2.00	2.02	2.14	2.14	2.22
9	Gyanmandir Basic School Suryapura	1.25	1.24	1.22	1.25	1.24	1.23	1.22
10	Shree Bramha Baba Basic School Jamuniya	3.28	3.2	2.65	2.54	2.70	2.74	3.03
11	Adarsha Secondary School Semari	2.42	3.05	2.13	2.16	2.16	2.39	2.38
12	Laxmipur Basic School,Sisahaniya	1.85	1.95	1.77	1.77	1.32	1.80	1.86
13	Gyan Jyoti Primary School Adulahi	2.51	2.5	2.23	2.29	2.63	2.23	2.43
14	Shree Kotahi Devi Primary School, Madhawpur	2.97	3.15	2.53	2.59	2.61	2.61	2.74
15	Shree Balmiki Basic School	2.85	2.84	2.56	2.34	2.72	2.75	3.07
16	Tribhuvan Secondary School Belatari	2.39	2.32	1.86	2.20	2.06	2.08	2.36
17	Shree Birendra Basic School	2.04	2.20	1.96	2.24	2.20	2.19	2.35
18	Mahendra Secondary School Somani	2.55	2.56	2.22	2.08	2.28	2.26	2.27
19	Shree Janata Primary School Ghodaha	2.31	2.53	2.24	2.26	2.40	2.42	2.61
20	Shree Savitri Basic School Harshpura	1.91	1.95	1.60	1.82	1.83	1.73	1.76
21	Shree Janjagriti Basic School Thulokhairatawa	2.28	2.17	1.75	2.08	1.86	2.11	2.17
22	Shree Janata Adharbhut Vidyalay, Bardaghat	2	1.87	1.92	1.92	1.85	1.87	1.97

School Year: 2080 Class 5 Result									
			Total						
S.N.	Name	Average Grade	3.6-4.0	3.2-3.6	2.8-3.2	2.4-2.8	2.0-2.4	1.6-2.0	0.0-1.6
	Total	**1.66**	**6**	**38**	**79**	**152**	**145**	**9**	**251**
1	Ganesh Primary School Badaki Baduli	0.37	0	0	2	0	0	0	14
2	Shree Ganesh Secondary School Basahiya	1.97	1	1	9	9	18	2	11
3	Janata Primary School Dharmauli	0.87	0	1	4	5	0	0	15
4	Shree Jan Jagriti Secondary School Gadhi Pamasuni	1.00	0	6	1	7	10	0	39
5	B.P. Smriti Pra.Vi. Mauachahawa	1.77	0	0	0	4	0	0	2
6	Dambar Bahadur Secondary School	1.77	1	3	3	13	16	0	16
7	Jivan Jyoti Primary School Jhubanipur	2.12	0	0	1	1	8	2	1
8	Ganesh Secondary School Jagannathpur	1.23	0	0	5	18	1	0	28
9	Gyanmandir Basic School Suryapura	0.77	0	0	1	2	0	0	8
10	Shree Bramha Baba Basic School Jamuniya	2.83	0	5	8	3	0	0	1
11	Adarsha Secondary School Seman	2.21	0	2	5	19	23	0	6
12	Laxmipura Basic School,Sisahaniya	1.04	0	0	1	3	8	0	16
13	Gyan Jyoti Primary School Athilahi	2.30	0	1	1	3	7	0	1
14	Shree Kamhi Devi Primary School, Madhawpur	2.59	0	0	7	9	0	0	1
15	Shree Balmiki Basic School	2.44	0	1	5	8	0	0	2
16	Tribhuvan Secondary School Belatari	1.76	1	5	9	7	18	1	20
17	Shree Birendra Basic School	1.59	0	2	2	4	7	0	9
18	Mahendra Secondary School Semari	1.82	0	1	8	20	4	0	15
19	Shree Janata Primary School Ghodaha	2.19	0	3	4	7	11	0	5
20	Shree Savitri Basic School Harshpura	1.37	0	0	0	1	8	4	7
21	Shree Janjagriti Basic School Thulokharatawa	1.35	0	0	5	6	1	0	12
22	Shree Janata Adharbhut Vidyalay, Bardaghat	1.48	0	0	1	3	5	0	6

शैक्षिक सत्र २०८० कक्षा ५ को औषत स्तर

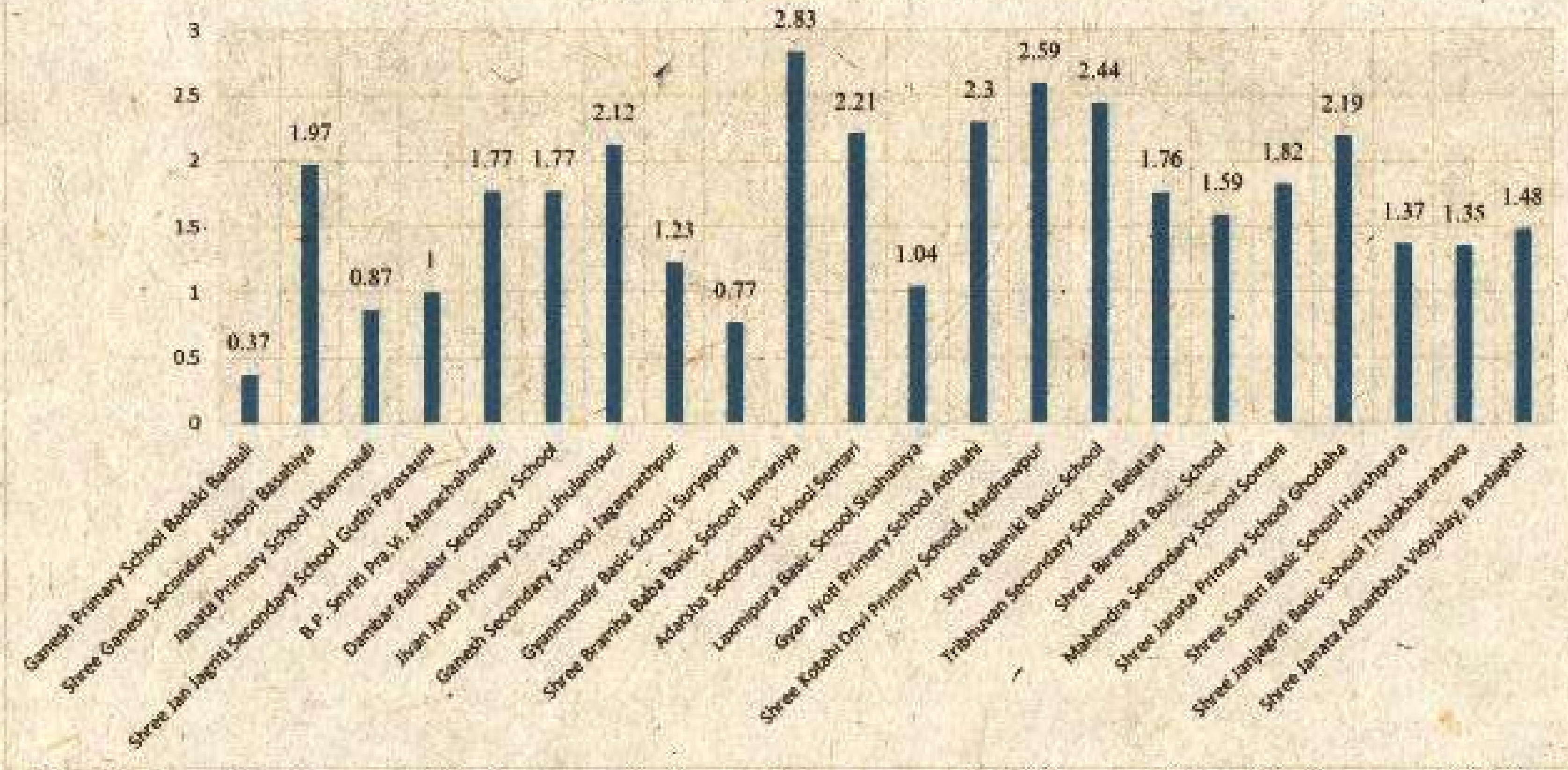

प्राथमिक तह कक्षा ५ चलेका २२ वटा सामुदायिक विद्यालयहरु मध्ये औषत स्तर १ भन्दा कम भएका ३ वटा विद्यालयहरु गणेश प्राथमिक विद्यालय बढ्की बैदौली, जनता प्राथमिक विद्यालय धर्मौली र ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय सुर्यपुरा छन् भने औषत स्तर २.४ भन्दा माथी भएका ३ वटा विद्यालय ब्रम्हबाबा आधारभूत विद्यालय जमुनिया, कोटही देवी प्राथमिक विद्यालय माधवपुर र बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय खैरहनी रहेका छन् । समग्रमा धैरै विद्यालयहरुको नतिजा कमजो रहेको देख्न सकिन्छ ।

३.४ आर्थिक अवस्था

विद्यालयगत रुपमा विद्यालयको आन्तरिक आम्दानीको आधार र वर्तमान स्थिति

क्र.सं	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	आन्तरिक आम्दानीको आधार	वार्षिक आम्दानीको अवस्था	कैफियत
१	लक्ष्मीपुरा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	सिसहनिया	जग्गा र पोखरी	३ लाख	
२	ब्रह्मबाबा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	जमुनिया	बजार	२ लाख ३५ हजार	
३	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	सेमरी	बजार	१४ लाख	
४	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	घोडहा	नभएको	नभएको	
५	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–३,	सोमनी	पोखरी	४१ हजार	
६	विरेन्द्र आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–३,	बरगदवा	जग्गा र टावर	६० हजार	
७	सावित्री आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	हर्षपुरा	नभएको	नभएको	
८	जनजागृति आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	ठुलोखैरटवा	नभएको	नभएको	
९	जनता आधारभुत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	बर्रघाट	नभएको	नभएको	
१०	गणेश प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बडकी बैदौली	नभएको	नभएको	
११	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बलहिया	जग्गा	करीब ७० हजार वार्षिक	
१२	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	धमौली	नभएको	नभएको	
१३	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीप्रसौनी	जग्गा	४ लाख	
१४	गणेशमान प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	केवलपुर	नभएको	नभएको	
१५	जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	झुलनीपुर	नभएको	नभएको	
१६	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	जगन्नाथपुर	जग्गा	६५ हजार	
१७	ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–७,	सूर्यपुरा	नभएको	नभएको	रु१२०० गण्डक लाइ तिर्नुपर्ने
१८	बी.पी.स्मृति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	मर्चहवा	जग्गा	१५ हजार	
१९	डम्बर बहादुर माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	पिपरपाती	जग्गा	८० हजार	
२०	ज्ञानज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	अठिलही	नभएको	नभएको	जग्गा गण्डकको नाममा
२१	कोटही प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	माधवपुर	नभएको	नभएको	
२२	बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–९,	खैरहनी	नभएको	नभएको	
२३	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	जग्गा र सटर भाडा	३ लाख ७६ हजार	

३.५ भौतिक पूर्वाधार

विद्यालयगत रुपमा भवन, कक्षाकोठा र अन्य अवस्था

क्र सं	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	भवन र कक्षाकोठा	वर्तमान स्थिति	कैफियत (अन्य भौतिक अवस्था)
१	लक्ष्मीपुरा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर-१,	सिसहनिया	प्रयाप्त	१ वटा बाहेक सबै भवनहरु जिर्ण	विद्यालय परिसरमा पानी जम्ने
२	ब्रह्मबाबा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर-१,	जमुनिया	प्रयाप्त	राम्रो	विद्यालय परिसरमा पानी जम्ने
३	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर-२,	सेमरी	प्रयाप्त नभएको	भएका कोठा र भवन राम्रो तर सभाहल निर्माण गराउनुपर्ने र विद्यार्थी संख्या अनुसार नयाँ भवन थप गराउनुपर्ने	विद्यालय परिसर गहिरो, पानीको निकास नभएको
४	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर-२,	घोडहा	प्रयाप्त	विद्यालय परिसर सांघुरो	
५	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर-३,	सोमनी	प्रयाप्त नभएको	भएका भवनहरु पनि जिर्ण र थप बनाउन आवश्यक भएको	फर्निचर व्यवस्था गराउनुपर्ने
६	विरेन्द्र आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर-३,	बरगदवा	प्रयाप्त	कुनै पनि भवन र कोठा सुरक्षित नभएको	झ्याल नभएका कोठामा झ्याल बनाउनु पर्ने
७	सावित्री आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर-४,	हर्षपुरा	प्रयाप्त	भवन मर्मत गराउनुपर्ने भएको	
८	जनजागृति आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर-४,	ठुलोखैरटवा	प्रयाप्त	भवनहरु जिर्ण	
९	जनता आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर-४,	बर्दघाट	प्रयाप्त नभएको	नयाँ भवन बनाउनु पर्ने साँघुरो विद्यालय दायरा	
१०	गणेश प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर-५,	बडकी बैदौली	प्रयाप्त	भवन मर्मत सुधार गराउनुपर्ने	खानेपानीको समस्या
११	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर-५,	बसहिया	प्रयाप्त	भवन मर्मत सुधार तथा स्टाफ रुम र सभाहल आवश्यक तथा नयाँ भवन निर्माणको आवश्यकता	फर्निचर व्यवस्थापन गराउनुपर्ने
१२	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर-५,	धमौली	प्रयाप्त	मर्मत सुधार गराउनुपर्ने	तत्काल घेराबार गराउनुपर्ने
१३	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर-६,	गुठीप्रसौनी	प्रयाप्त	विद्यालय स्टाफ रुम र सभाहलको व्यवस्थापन गराउनुपर्ने	घेराबार गराउनुपर्ने
१४	गणेशमान प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर-६,	केवलपुर	प्रयाप्त नभएको	मर्मत सुधार गराउनुपर्ने	घेराबार पुरा गराउनुपर्ने
१५	जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर-७,	झुलनीपुर	प्रयाप्त	राम्रो	
१६	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर-७,	जगन्नाथपुर	प्रयाप्त	भवन पलास्टर र रंगरोगन र फर्निचर आवश्यक तथा स्टाफ रुम र सभाहल व्यवस्थित बनाउनुपर्ने	घेराबार गराउनुपर्ने
१७	ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर-७,	सूर्यपुरा	प्रयाप्त	मर्मत सुधार गराउनुपर्ने	

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	विद्यार्थी अनुपस्थितिको दर	अनुपस्थितिको कारण	कैफियत
					आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
६	जितेन्द्र आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–३,	बरगदवा	१८%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
७	सावित्री आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	हर्षपुरा	२५%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
८	जनजागृति आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	ठुलोखैरटवा	२३%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
९	जनता आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	बर्दघाट	११%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१०	गणेश प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बडकी बैदौली	४०%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
११	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बसहिया	२७%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१२	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	धमौली	३७%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१३	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीप्रसौनी	४२%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१४	गणेशमान प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	केवलपुर	४०%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१५	जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	झुलनीपुर	२६%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१६	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	जगन्नाथपुर	३१%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१७	ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–७,	सूर्यपुरा	२७%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको	

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	विद्यार्थी अनुपस्थितिको दर	अनुपस्थितिको कारण	कैफियत
					विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१८	बी.पी.स्मृति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	मर्चहवा	२३%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१९	डम्बर बहादुर माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	पिपरपाती	२३%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
२०	ज्ञानज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	अठिलही	२५%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
२१	कोटही प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	माधवपुर	२०%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
२२	बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–९,	खैरहनी	१८%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
२३	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	२२%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	

विद्यार्थी अनुपस्थितिको दर

विद्यालय अनुपस्थितिको अवस्थालाई हेर्दा सबैभन्दा धेरै विद्यार्थी अनुपस्थित हुने विद्यालय जन जागृति मा.वि. गुठी परसौनीको ४२ प्रतिशत देखियो भने सबैभन्दा कम विद्यार्थी अनुपस्थित हुने विद्यालय ब्रम्हबाबा आधारभूत विद्यालय जमुनियाको ४ प्रतिशत देखियो । विद्यार्थी अनुपस्थित दर उच्च रहेका वडा नं. ५, ६ र ७ का विद्यालयहरुमा अन्य वडाहरुको भन्दा उच्च रहेको देखियो । समग्रमा औषत विद्यार्थी अनुपस्थिति दर २३ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यसरी विद्यार्थीको विद्यालयमा अनुपस्थिति उच्च देखिनुका प्रमुख कारणहरु मध्ये अभिभावकमा शैक्षिक चेतनाको कमी, कमजोर आर्थिक समाजिक अवस्था र सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्नु नै रहेको देखिन्छ । विद्यालय अनुगमन र विद्यार्थी हाजिरी अभिलेखको तुलनात्मक रुपले अध्ययन गर्दा १६ देखि २० प्रतिशत मात्र विद्यार्थीहरु नियमित विद्यालयमा उपस्थिति भएको देखिन्छ, जुन यस प्रतापपुर गाउँपालिकाको शैक्षिक उपलब्धि संग मिल्दोजुल्दो देखिन्छ ।

३.७ विद्यालय सुशासन

विद्यालयको शैक्षिक तथा प्रशासनीक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि विद्यालयको सुशासन महत्वपूर्ण पाटोको रुपमा रहेको छ। सक्षम र सफल विद्यालयले सुशासनलाई पनि जोड दिने गरेका छन्। विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम अनुसार विद्यालय सुशासनमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षक–अभिभावक संघमा अभिभावकको प्रतिनिधित्व, समितिको प्रभावकारी भूमिका, विद्यालयको संस्थागत क्षमता विकास, प्रधानाध्यापकको छुट्टै सेवा र उसको नेतृत्वमा सुदृढ प्रशासन, पारदर्शिता, चुस्त आर्थिक प्रणाली, सामाजिक परीक्षण, चुस्तदुरुस्त लेखा परीक्षण, प्राज्ञिक वातावरण र अभिभावक एवं समुदायको अपनत्व तथा सहभागिता सुशासनका महत्वपूर्ण अवयव हुन । यस कार्यदलले विद्यालय तहमा जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न विद्यालयले गराउनुपर्ने कामहरुको विषयमा विद्यालय अनुगमन तथा अवलोकन र लिखित दस्तावेजलाइ आधार बनाइ अध्ययन गरेको छ । विद्यालयको सुशासन विद्यालयको सम्पूर्ण प्रशासनीक गतिविधि मात्र नभएर सेवा क्षेत्रका सरोकारवालाहरुको सन्तुष्टि पनि प्रमुख आधार हो। कार्य सम्पादन भएको तर सेवा क्षेत्रका सरोकारवाला सन्तुष्ट नहुनु यस क्षेत्रको सुशासनको कमजोर र डरलाग्दो विषय हो। जस्ले विद्यालय प्रति आमसरोकार वालाको चासो घटदै जाने र विद्यालय प्रति अपनत्व नहुने अवस्था देखिन्छ।

अनुसूची १ को विद्यालय सुशासनको अवस्था पहिचानमा उल्लेखित विषयमा विद्यालयको अवलोकन र अनुगमन अनुसार विद्यालय र अभिभावक सम्बन्धी कार्यक्रमहरु प्रभावकारी नभएको र विद्यालयमा अभिभावकको सहभागिता कम हुँदै गएको अवस्था सबै जसो विद्यालयमा देखियो । साथै विद्यालयमा शिक्षकहरुको कार्यसम्पादन करार गरिएता पनि नतिजा तथा विद्यार्थीको सिकाइ सुधारमा भने कुनै किसिमको परिवर्तन नभएको देखियो। शिक्षकको क्षमता विकासको लागि आर्थिक स्रोत भएका विद्यालयहरुले समेत कुनै कार्यक्रम नगरेको र विद्यालयको आफ्नो छुट्टै बुलेटिन बनाइ प्रकाशन गर्ने र विद्यालयको आफ्नै छुट्टै वार्षिक पूर्वनिर्धारीत कार्यक्रमहरु नहुने गरेको पाइयो। जस्ले गर्दा विद्यालयको वास्तविक लक्ष्य र उद्धेश्य अनुसार काम हुन नसकेको तथा विद्यालय सुधार योजना प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन हुन नसकेको देखिन्छ । धेरै जसो विद्यालयका आन्तरिक स्रोतहरुको समुचित प्रयोग हुन नसकि रहेको र विद्यालय तथा सरोकारवाला बिच द्वन्दात्मक अवस्था सृजना हुने गरेको देखियो। विद्यालय व्यवस्थापन समिति पनि सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउनु भन्दा विद्यालयलाइ नै समस्या पार्ने गरी गलत मनसायले काम गर्न खोज्ने प्रवृत्ति देखिन्छ । शैक्षिक सुधारको बाटोमा अगाडी बढीरहेका विद्यालयहरुले भने योजना कार्यान्वयनको प्रगतिको समीक्षा गर्ने, खर्च सार्वजनिकिकरण गर्ने, सार्वजनिक खरिद नियमावली अनुसार खरिद एवंम निर्माणका कार्यहरु गर्ने गरेको पाइयो। विद्यालयमा सुशासन कायम गरी विद्यालयलाइ सबैको अपनत्व कायम गराउन शिक्षक, प्रधानाध्यापक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति र स्थानीय सरकारले समेत सामुहिक प्रयास गराउनुपर्ने देखिन्छ।

३.३.४. सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक सत्र २०८० को कक्षा ५ को नतिजा

S.N.	Name of School	Subject Wise Total GPA						
		Nepali	English	Mathematics	Science & Technology	Social Studies & Human Value Education	Health Physical & Creative Art	Hamro Pratappur
1	Ganesh Primary School Badaki Baidaii	2.76	2.39	1.6	2.06	3.33	2.29	2.96
2	Shree Ganesh Secondary School Basahiya	2.39	2.48	1.79	2.00	2.18	2.07	2.57
3	Janata Primary School Dharmauli	1.91	2.03	2.02	2.06	1.99	2.01	2.12
4	Shree Jan Jagriti Secondary School Guthi Parasauni	2.01	1.85	1.66	1.77	1.68	1.81	1.87
5	B.P. Smriti Pra.Vi. Marachahawa	2.7	2.63	2.6	2.65	2.5	2.63	2.66
6	Dambar Bahadur Secondary School	2.26	2.27	2.05	2.44	2.09	2.44	2.41
7	Jivan Jyoti Primary School Jhalanipur	2.30	2.23	2.32	2.26	2.36	2.33	2.29
8	Ganesh Secondary School Jagannathpur	2.15	2.11	2.00	2.02	2.14	2.14	2.22
9	Gyanmandir Basic School Suryapura	1.25	1.24	1.22	1.25	1.24	1.23	1.22
10	Shree Brumha Baba Basic School Jamuniya	3.28	3.2	2.65	2.54	2.70	2.74	3.03
11	Adarsha Secondary School Semari	2.42	3.05	2.13	2.16	2.16	2.39	2.38
12	Laxmipum Basic School,Sisahaniya	1.83	1.95	1.77	1.77	1.52	1.80	1.86
13	Gyan Jyoti Primary School Athilahi	2.51	2.5	2.23	2.29	2.63	2.23	2.43
14	Shree Kotahi Devi Primary School, Madhawpur	2.97	3.15	2.53	2.59	2.61	2.61	2.74
15	Shree Balmiki Basic School	2.85	2.84	2.56	2.74	2.72	2.75	3.07
16	Tribhuvan Secondary School Belatari	2.39	2.32	1.86	2.20	2.06	2.08	2.36
17	Shree Birendra Basic School	2.04	2.20	1.96	2.24	2.20	2.19	2.35
18	Mahendra Secondary School Samani	2.55	2.56	2.22	2.08	2.28	2.26	2.27
19	Shree Janata Primary School Ghodaha	2.31	2.53	2.24	2.26	2.40	2.42	2.61
20	Shree Savitri Basic School Harshpura	1.91	1.95	1.60	1.82	1.83	1.73	1.76
21	Shree Janjagriti Basic School Thulokhairatawa	2.28	2.17	1.75	2.08	1.86	2.11	2.17
22	Shree Janata Adharbhut Vidyalay, Bardaghat	2	1.87	1.92	1.92	1.85	1.87	1.97

School Year: 2080 Class 5 Result									
			Total						
S.N	Name	Average Grade	3.6-4.0	3.2-3.6	2.8-3.2	2.4-2.8	2.0-2.4	1.6-2.0	0.0-1.6
	Total	**1.66**	**6**	**38**	**79**	**152**	**145**	**9**	**251**
1	Ganesh Primary School Badaki Baiduli	0.37	0	0	2	0	0	0	14
2	Shree Ganesh Secondary School Basahiya	1.97	1	1	9	9	18	2	11
3	Janata Primary School Dharmauli	0.87	0	1	1	5	0	0	15
4	Shree Jan Jagriti Secondary School Guchi Parasauni	1.00	0	6	1	7	10	0	39
5	B.P. Smriti Pra.Vi. Marachahawa	1.77	0	0	0	4	0	0	2
6	Dambar Bahadur Secondary School	1.77	1	3	3	13	16	0	16
7	Jivan Jyoti Primary School Jirdanipur	2.12	0	0	1	1	8	2	1
8	Ganesh Secondary School Jagannathpur	1.23	0	0	5	38	1	0	28
9	Gyanmandir Basic School Suryapura	0.77	0	0	1	2	0	0	8
10	Shree Bramha Baba Basic School Jamuniya	2.83	0	5	8	3	0	0	1
11	Adarsha Secondary School Soman	2.21	0	2	5	19	23	0	6
12	Laxmipura Basic School,Sisahaniya	1.04	0	0	1	3	8	0	16
13	Gyan Jyoti Primary School Adhikhi	2.30	0	1	1	3	7	0	1
14	Shree Kotahi Devi Primary School, Madhawpur	2.59	0	0	7	9	0	0	1
15	Shree Balmiki Basic School	2.94	0	1	5	8	0	0	2
16	Tribhuvan Secondary School Bulatari	1.76	1	5	9	7	18	1	20
17	Shree Birendra Basic School	1.59	0	2	2	4	7	0	9
18	Mahendra Secondary School Soman	1.82	0	1	8	20	4	0	15
19	Shree Janata Primary School Ghodaha	2.19	0	3	4	7	11	0	5
20	Shree Savitri Basic School Harshpura	1.37	0	0	0	1	8	4	7
21	Shree Janjagriti Basic School Thulokhairatawa	1.35	0	0	5	6	1	0	12
22	Shree Janata Adharbhut Vidyalay, Bardaghat	1.48	0	0	1	3	5	0	6

शैक्षिक सत्र २०८० कक्षा ५ को औसत स्तर

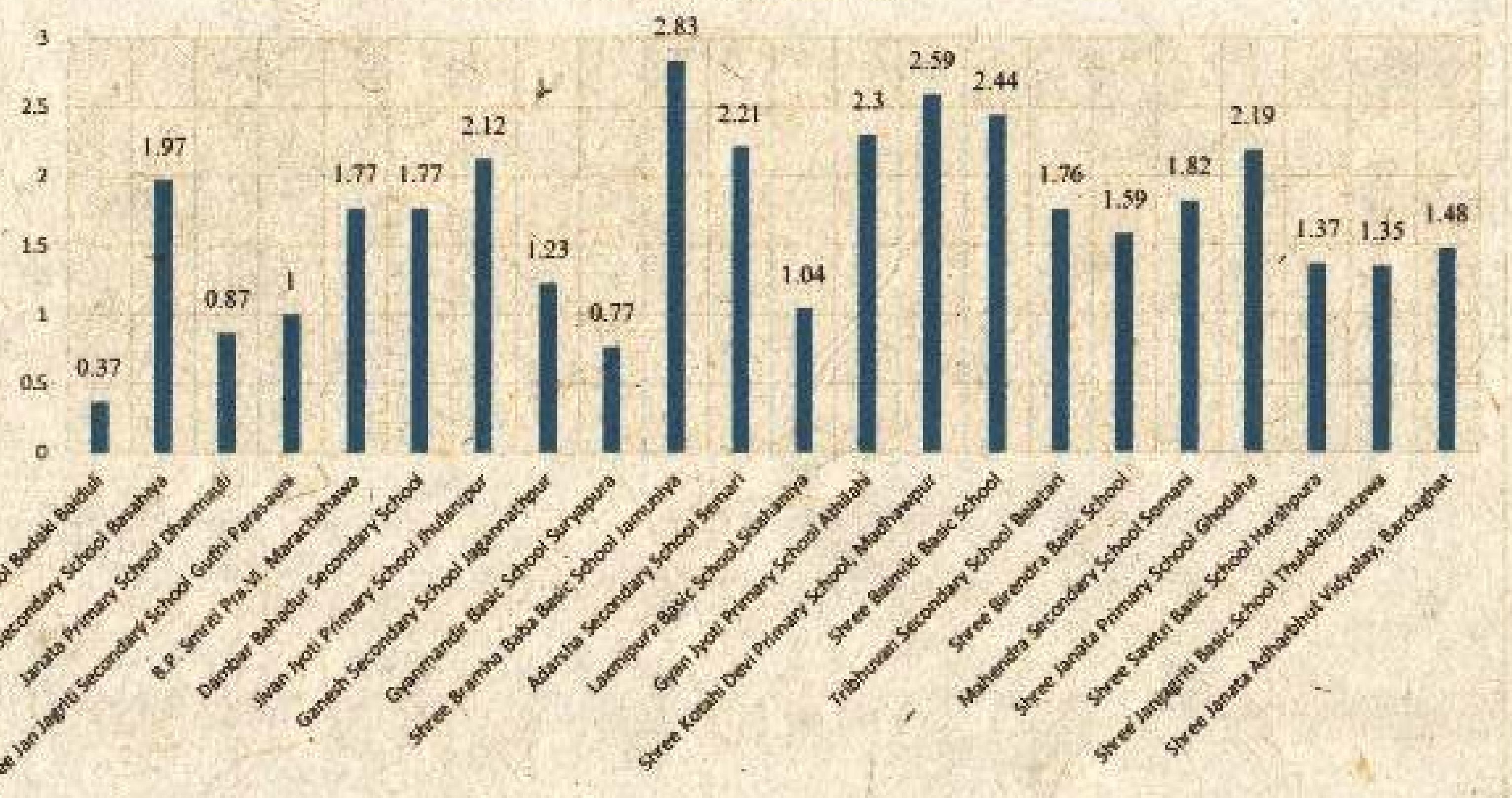

प्राथमिक तह कक्षा ५ चलेका २२ वटा सामुदायिक विद्यालयहरु मध्ये औषत स्तर १ भन्दा कम भएका ३ वटा विद्यालयहरु गणेश प्राथमिक विद्यालय बड्की बैदौली, जनता प्राथमिक विद्यालय धर्मौली र ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय सुर्यपुरा छन् भने औषत स्तर २.४ भन्दा माथी भएका ३ वटा विद्यालय ब्रम्हबाबा आधारभूत विद्यालय जमुनिया, कोटही देवी प्राथमिक विद्यालय माधवपुर र बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय खैरहनी रहेका छन् । समग्रमा धेरै विद्यालयहरुको नतिजा कमजो रहेको देख्न सकिन्छ ।

३.४ आर्थिक अवस्था

विद्यालयगत रुपमा विद्यालयको आन्तरिक आम्दानीको आधार र वर्तमान स्थिति

क्र.सं	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	आन्तरिक आम्दानीको आधार	वार्षिक आम्दानीको अवस्था	कैफियत
१	लक्ष्मीपुरा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	सिसहनिया	जग्गा र पोखरी	३ लाख	
२	ब्रह्मबाबा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	बमुनिया	बजार	२ लाख ३५ हजार	
३	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	सेमरी	बजार	१४ लाख	
४	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	घोडहा	नभएको	नभएको	
५	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–३,	सोमनी	पोखरी	४१ हजार	
६	विरेन्द्र आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–३,	बरगदवा	जग्गा र टावर	६० हजार	
७	सावित्री आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	हर्षपुरा	नभएको	नभएको	
८	जनजागृति आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	ठुलोखैरटवा	नभएको	नभएको	
९	जनता आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	बर्दघाट	नभएको	नभएको	
१०	गणेश प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बडकी बैदौली	नभएको	नभएको	
११	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बसहिया	जग्गा	करीब ७० हजार वार्षिक	
१२	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	धर्मौली	नभएको	नभएको	
१३	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीप्रसौनी	जग्गा	४ लाख	
१४	गणेशमान प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	केवलपुर	नभएको	नभएको	
१५	जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	झुलनीपुर	नभएको	नभएको	
१६	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	जगन्नाथपुर	जग्गा	६५ हजार	
१७	ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–७,	सूर्यपुरा	नभएको	नभएको	रु.१२०० गण्डक लाइ तिर्नुपर्ने
१८	बी.पी.स्मृति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	मर्चहवा	जग्गा	१५ हजार	
१९	डम्बर बहादुर माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर ८,	पिपरसाती	जग्गा	८० हजार	
२०	ज्ञानज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	अठिलही	नभएको	नभएको	जग्गा गण्डकको नाममा
२१	कोटही प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	माधवपुर	नभएको	नभएको	
२२	बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–९,	खैरहनी	नभएको	नभएको	
२३	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	जग्गा र सटर भाडा	३ लाख ७६ हजार	

३.५ भौतिक पूर्वाधार

विद्यालयगत रुपमा भवन, कक्षाकोठा र अन्य अवस्था

क्र सं	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	भवन र कक्षाकोठा	वर्तमान स्थिति	कैफियत (अन्य भौतिक अवस्था)
१	लक्ष्मीपुरा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	सिसहनिया	प्रयाप्त	१ वटा बाहेक सबै भवनहरु जिर्ण	विद्यालय परिसरमा पानी जम्ने
२	ब्रह्मबाबा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	जमुनिया	प्रयाप्त	राम्रो	विद्यालय परिसरमा पानी जम्ने
३	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	सेमरी	प्रयाप्त नभएको	भएका कोठा र भवन राम्रै तर सभाहल निर्माण गराउनुपर्ने र विद्यार्थी संख्या अनुसार नयाँ भवन थप गराउनुपर्ने	विद्यालय परिसर गहिरो, पानीको निकास नभएको
४	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	घोडहा	प्रयाप्त	विद्यालय परिसर सांघुरो	
५	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–३,	सोमनी	प्रयाप्त नभएको	भएका भवनहरु पनि जिर्ण र थप बनाउन आवश्यक भएको	फर्निचर व्यवस्था गराउनुपर्ने
६	जिन्द्र आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–३,	बरगदवा	प्रयाप्त	कुनै पनि भवन र कोठा सुरक्षित नभएको	झयाल नभएका कोठामा झ्याल बनाउनु पर्ने
७	सावित्री आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	हर्षपुरा	प्रयाप्त	भवन मर्मत गराउनुपर्ने भएको	
८	जनजागृति आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	तुलोखैरटवा	प्रयाप्त	भवनहरु जिर्ण	
९	जनता आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	बर्दघाट	प्रयाप्त नभएको	नयाँ भवन बनाउनु पर्ने साँघुरो विद्यालय दायरा	
१०	गणेश प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बडकी बैदौली	प्रयाप्त	भवन मर्मत सुधार गराउनुपर्ने	खानेपानीको समस्या
११	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बसहिया	प्रयाप्त	भवन मर्मत सुधार तथा स्टाफ रुम र सभाहल आवश्यक तथा नयाँ भवन निर्माणको आवश्यकता	फर्निचर व्यवस्थापन गराउनुपर्ने
१२	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	धमौली	प्रयाप्त	मर्मत सुधार गराउनुपर्ने	तत्काल घेराबार गराउनुपर्ने
१३	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीप्रसौनी	प्रयाप्त	विद्यालय स्टाफ रुम र सभाहलको व्यवस्थापन गराउनुपर्ने	घेराबार गराउनुपर्ने
१४	गणेशमान प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	केवलपुर	प्रयाप्त नभएको	मर्मत सुधार गराउनुपर्ने	घेराबार पुरा गराउनुपर्ने
१५	जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	झुलनीपुर	प्रयाप्त	राम्रो	
१६	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	जगन्नाथपुर	प्रयाप्त	भवन पलाष्टर र रंगरोगन र फर्निचर आवश्यक तथा स्टाफ रुम र सभाहल व्यवस्थित बनाउनुपर्ने	घेराबार गराउनुपर्ने
१७	ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–७,	सूर्यपुरा	प्रयाप्त	मर्मत सुधार गराउनुपर्ने	

क्र सं	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	पर्याप्त कक्षाकोठा	वर्तमान स्थिति	कैफियत (अन्य भौतिक अवस्था)
१८	बी.पी.स्मृति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	मर्चहवा	प्रयाप्त	मर्मत सुधार गराउनुपर्ने	खानेपानीको र शौचालय व्यवस्थापन गराउनुपर्ने साथै घेराबार पुरा गराउनुपर्ने
१९	झम्बर बहादुर माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	पिपरपाती	प्रयाप्त नभएको	नयाँ भवन बनाउनु पर्ने अफिस व्यवस्थापन लेखा फाँट तथा स्टाफ रुम र सभाहलको आवश्यकता	विद्यालय परिसर व्यवस्थापन गराउनुपर्ने
२०	ज्ञानज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	अठिलही	प्रयाप्त	राम्रो	
२१	कोटही प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	माधवपुर	प्रयाप्त	जिर्ण भवन मर्मत गराउनुपर्ने अरु राम्रै छ ।	कक्षाकोठा मर्मत
२२	बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–९,	खैरहनी	प्रयाप्त	भवन मर्मत सुधार गराउनुपर्ने	
२३	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	प्रयाप्त	स्टाफ रुम र सभाहलको व्यवस्थापन गरी आवसिय रुपमा सञ्चालन गर्न शिक्षक तथा विद्यार्थी आवास भवन आवश्यक	विद्यालय परिसरमा पानीको निकास नभएको प्रावि ब्लक मर्मत सुधार गराउनुपर्ने

३.६ विद्यालयगत विद्यार्थी अनुपस्थिति

विद्यालयगत विद्यालय अनुपस्थिति दर (विद्यालय अनुगमन तथा विद्यालय हाजिरी अभिलेखको आधारमा)

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्वर	स्थान	विद्यार्थी अनुपस्थितिको दर	अनुपस्थितिको कारण	कैफियत
१	लक्ष्मीपुरा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर १,	सिसहनिया	१९%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
२	ब्रम्हनवा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	जमुनिया	४ %	परिवारको आर्थिक अवस्था	अभिभावक चेतना स्तर राम्रो
३	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर २,	सेमरी	१४%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
४	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	घोडहा	१२%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
५	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–३,	सोपनी	१५%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै	

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	विद्यार्थी अनुपस्थितिको दर	अनुपस्थितिको कारण	कैफियत
					आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
६	विरेन्द्र आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–३,	बरगदवा	१८%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
७	सावित्री आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	हर्षपुरा	२५%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
८	जनजागृति आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	ठुलोखैरटवा	२३%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
९	जनता आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	बर्दघाट	११%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१०	गणेश प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बडकी बैदौली	४०%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
११	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बसहिया	२७%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१२	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	धर्मौली	३७%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१३	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीप्रसौनी	४३%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१४	गणेशमान प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	केवलपुर	४०%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१५	जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	झुलनीपुर	२६%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१६	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	जगन्नाथपुर	३१%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्ने, सामाजको सँस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१७	ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–७,	सूर्यपुरा	२७%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको	

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	विद्यार्थी अनुपस्थितिको दर	अनुपस्थितिको कारण	कैफियत
					विकल्प खोज्न सके, सामाजको संस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१८	बी.पी.स्मृति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	मर्चहवा	२३%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको संस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
१९	उम्बर बहादुर माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	पिपरपाती	२३%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सके, सामाजको संस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
२०	ज्ञानज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	अठिलही	२५%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको संस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
२१	कोटही प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	माधवपुर	२०%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सामाजको संस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
२२	बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–९,	खैरहनी	१८%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सके, सामाजको संस्कृति र परम्परागत चिन्तन	
२३	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	बेलाटारी	२२%	अभिभावक चेतनाको कमि, परिवारको आर्थिक अवस्था, लागुपदार्थ, सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सके, सामाजको संस्कृति र परम्परागत चिन्तन	

विद्यार्थी अनुपस्थितिको दर

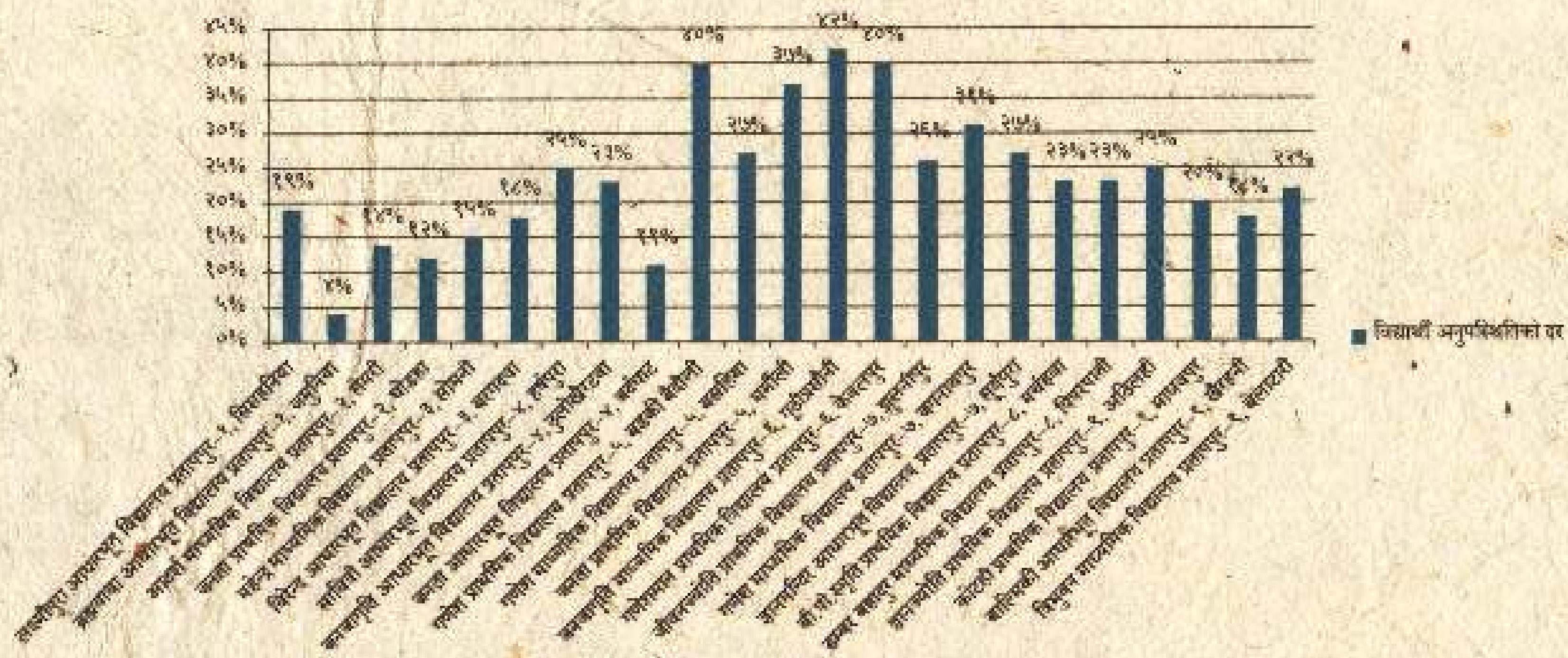

विद्यालय अनुपस्थितिको अवस्थालाई हेर्दा सबैभन्दा धेरै विद्यार्थी अनुपस्थित हुने विद्यालय जन जागृति मा.वि. गुठी परसौनीको ४२ प्रतिशत देखियो भने सबैभन्दा कम विद्यार्थी अनुपस्थित हुने विद्यालय ब्रम्हबाबा आधारभूत विद्यालय जमुनियाको ४ प्रतिशत देखियो । विद्यार्थी अनुपस्थित दर उच्च रहेका वडा नं. ५, ६ र ७ का विद्यालयहरुमा अन्य वडाहरुको भन्दा उच्च रहेको देखियो । समग्रमा औषत विद्यार्थी अनुपस्थिति दर २३ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यसरी विद्यार्थीको विद्यालयमा अनुपस्थिति उच्च देखिनुका प्रमुख कारणहरु मध्ये अभिभावकमा शैक्षिक चेतनाको कमी, कमजोर आर्थिक सामाजिक अवस्था र सहजै आम्दानीको विकल्प खोज्न सक्नु नै रहेको देखिन्छ । विद्यालय अनुगमन र विद्यार्थी हाजिरी अभिलेखको तुलनात्मक रुपले अध्ययन गर्दा १६ देखि २० प्रतिशत मात्र विद्यार्थीहरु नियमित विद्यालयमा उपस्थिति भएको देखिन्छ, जुन यस प्रतापपुर गाउँपालिकाको शैक्षिक उपलब्धि संग मिल्दोजुल्दो देखिन्छ ।

३.७ विद्यालय सुशासन

विद्यालयको शैक्षिक तथा प्रशासनीक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि विद्यालयको सुशासन महत्वपूर्ण पाटोको रुपमा रहेको छ। सक्षम र सफल विद्यालयले सुशासनलाई पनि जोड दिने गरेका छन्। विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम अनुसार विद्यालय सुशासनमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षक-अभिभावक संघमा अभिभावकको प्रतिनिधित्व, समितिको प्रभावकारी भूमिका, विद्यालयको संस्थागत क्षमता विकास, प्रधानाध्यापकको छुट्टै सेवा र उसको नेतृत्वमा सुदृढ प्रशासन, पारदर्शिता, चुस्त आर्थिक प्रणाली; सामाजिक परीक्षण, चुस्तदुरुस्त लेखा परीक्षण, प्राज्ञिक वातावरण र अभिभावक एवं समुदायको अपनत्व तथा सहभागिता सुशासनका महत्वपूर्ण अवयव हुन । यस कार्यदलले विद्यालय तहमा जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न विद्यालयले गराउनुपर्ने कामहरुको विषयमा विद्यालय अनुगमन तथा अवलोकन र लिखित दस्तावेजलाइ आधार बनाइ अध्ययन गरेको छ । विद्यालयको सुशासन विद्यालयको सम्पूर्ण प्रशासनीक गतिविधि मात्र नभएर सेवा क्षेत्रका सरोकारवालाहरुको सन्तुष्टि पनि प्रमुख आधार हो । कार्य सम्पादन भएको तर सेवा क्षेत्रका सरोकारवाला सन्तुष्ट नहुनु यस क्षेत्रको सुशासनको कमजोर र डरलाग्दो विषय हो । जस्ले विद्यालय प्रति आमसरोकार वालाको चासो घट्दै जाने र विद्यालय प्रति अपनत्व नहुने अवस्था देखिन्छ।

अनुसूची १ को विद्यालय सुशासनको अवस्था पहिचानमा उल्लेखित विषयमा विद्यालयको अवलोकन र अनुगमन अनुसार विद्यालय र अभिभावक सम्बन्धी कार्यक्रमहरु प्रभावकारी नभएको र विद्यालयमा अभिभावकको सहभागिता कम हुँदै गएको अवस्था सबै जसो विद्यालयमा देखियो । साथै विद्यालयमा शिक्षकहरुको कार्यसम्पादन करार गरिएता पनि नतिजा तथा विद्यार्थीको सिकाइ सुधारमा भने कुनै किसिमको परिवर्तन नभएको देखियो । शिक्षकको क्षमता विकासको लागि आर्थिक स्रोत भएका विद्यालयहरुले समेत कुनै कार्यक्रम नगरेको र विद्यालयको आफ्नो छुट्टै बुलेटिन बनाइ प्रकाशन गर्ने र विद्यालयको आफ्नै छुट्टै वार्षिक पूर्वनिर्धारीत कार्यक्रमहरु नहुने गरेको पाइयो। जस्ले गर्दा विद्यालयको वास्तविक लक्ष्य र उद्देश्य अनुसार काम हुन नसकेको तथा विद्यालय सुधार योजना प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन हुन नसकेको देखिन्छ । धेरै जसो विद्यालयका आन्तरिक स्रोतहरुको समुचित प्रयोग हुन नसकि रहेको र विद्यालय तथा सरोकारवाला बिच द्वन्दात्मक अवस्था सृजना हुने गरेको देखियो। विद्यालय व्यवस्थापन समिति पनि सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउनु भन्दा विद्यालयलाइ नै समस्या पार्ने गरी गलत मनसायले काम गर्न खोज्ने प्रवृत्ति देखिन्छ । शैक्षिक सुधारको बाटोमा अगाडी बढीरहेका विद्यालयहरुले भने योजना कार्यान्वयनको प्रगतिको समीक्षा गर्ने, खर्च सार्वजनिकिकरण गर्ने, सार्वजनिक खरिद नियमावली अनुसार खरिद एवंम निर्माणका कार्यहरु गर्ने गरेको पाइयो। विद्यालयमा सुशासन कायम गरी विद्यालयलाइ सबैको अपनत्व कायम गराउन शिक्षक, प्रधानाध्यापक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति र स्थानीय सरकारले समेत सामुहिक प्रयास गराउनुपर्ने देखिन्छ।

३.८ विद्यालयले गरेका नयाँ अभ्यास

विद्यालयको शैक्षिक प्रशासनीक तथा भौतिक सुधारका लागि समयानुकुल विविध किसिमका नविनतम सोचहरुको विकास हुन जरुरी छ । समय धेरै परिवर्तन भइ सक्यो तर हाम्रो पठनपाठनको प्रकृति हाल सम्म पनि परिवर्तन गर्न सकिरहेको अवस्था छैन र सोही कारण विद्यार्थीको सिक्ने तरिकामा हाम्रो शिक्षण पद्धतिले सहयोग गर्न नसकिरहेको अवस्था छ । समय अनुसार शिक्षण पद्धतिमा सुधार गर्नु र सिकाइलाइ प्रभावकारी बनाउनु एउटा पाटो छ भने विद्यालय विद्यार्थीको रुचिको क्षेत्र बनाइ खुशी खुशीका साथ सक्रिय रुपमा विद्यार्थी विद्यालय आउने वातवरण गराउनु अर्को महत्वपूर्ण विषय हो ।

विद्यालयले नियमित रुपमा विद्यार्थीहरुलाइ अतिरिक्त क्रियाकलाप गराउने, साप्ताहिक तथा मासिक रुपमा विषयगत शिक्षकहरुले एकाइ वा पाठ शिक्षण पछिको मूल्यांकन गर्ने, नियमित शनिबार परीक्षा सन्चालन गराउने, विद्यालयमा अनुपस्थित हुने विद्यार्थीका अभिभावकलाइ फोन सम्पर्क गर्ने, अभिभावकको उपस्थितिमा नतिजा सुनाउने, विद्यार्थीको नतिजाको जानकारी अभिभावकलाइ दिने जस्ता कार्यहरु धेरै जसो विद्यालयहरुले गर्दै आएको अवस्था छ । साथै विद्यार्थीलाइ परियोजना कार्यहरु दिने, विभिन्न स्थानमा शैक्षिक अवलोकन भ्रमण गराउने, भ्रमण प्रतिवेदन लेख्न लगाउने र विद्यार्थीको नियमित मूल्यांकन गर्ने जस्ता कामहरु पनि गर्दै आइरहेको अवस्था छ ।

अभिभावकको शैक्षिक चेतनाको कमिको कारणले शैक्षिक सुधारका विभिन्न प्रयासहरु पनि असफल हुने अवस्था छ र विद्यालयले गर्ने हरेक नविनतम प्रयासहरु अभिभावक केन्द्रित पनि हुनु पर्ने देखिन्छ । विद्यालयबाटै अभिभावक शिक्षा सन्चालन गर्ने, विद्यार्थी अभिभावक र शिक्षक संग सुमधुर सम्बन्ध कायम गर्ने र विद्यार्थीको भविष्यको लक्ष्य निर्धारण सम्बन्धी उत्प्रेरित (Motivation) गर्ने कार्यक्रम सन्चालन गर्दा विद्यालय पठनपाठन प्रति विद्यार्थीको रुची बढ्ने देखिन्छ ।

विद्यालय अवलोकन अनुगमनको क्रममा कोटही देवी प्राथमिक विद्यालय माधवपुरमा फुलबारी निर्माणको प्रयास, वाल्मिकी आधारभूत विद्यालय खैरहनी र ज्ञानज्योति प्राथमिक विद्यालय अठीलहीको हरित विद्यालयको अभ्यास, ईश्वर बहादुर माध्यमिक विद्यालय पिपरपातीको गुनासो पेटीकामा राखिएका गुनासाहरु विद्यार्थीहरुलाइ प्रार्थना समयमा सुनाइ विद्यालयमा भएका समस्या समाधानका लागि विद्यालयले गरेको प्रयास र त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय बेलाटारीको स्वचालित घन्टी बज्ने प्रणाली (Automatic School Bell System), विद्यालय लेखा व्यवस्थापन प्रणालीको प्रयोगको अभ्यास अनुकरणीय देखियो ।

४. विश्लेषण

विद्यालय अवलोकन र अनुगमनबाट प्राप्त तथ्यांकको आधारमा कुन विद्यालयको वर्तमान अवस्था के छ र कुन विद्यालयले कस्तो प्रयास गर्नु पर्छ भन्ने विषयमा प्रत्येक विद्यालयको तपसिल बमोजिम भौतिक संरचना, नतिजा, विद्यार्थी अनुपस्थिति र सिकाइ उपलब्धिलाइ मुख्य आधार बनाइ विश्लेषण गरिएको छ ।

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	वर्तमान अवस्था	अवको बाटो
१	लक्ष्मीपुरा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–९,	सिसहनिया	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी विद्यालय अनुउपस्थिति दर १९% , विद्यालयको कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने	विद्यालयको भौतिक संरचना सुधार गर्दै विद्यार्थी आकर्षण गर्न विद्यालयको नतिजा सुधार गरी विद्यालय प्रति समुदायको अपनत्व कायम गराउनुपर्ने ।
२	ब्रह्मबाबा आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–१,	जमुनिया	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर ४ % , कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने	तल्ला कक्षा देखि गणित र विज्ञान विषय अंग्रजी माध्यममा पठनपाठन गर्दै थप पाठ्यपुस्तक पढाउनुपर्ने र नतिजा सुधार गरी सरोकारवालाहरुको आकर्षण बढाउनुपर्ने
३	आदर्श माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	सेमरी	कक्षा ६ देखि विद्यार्थी संख्या उच्च, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर १४%, कक्षा कोठा अपुग	वडा नं १ र २ को एक मात्र सामुदायिक माध्यमिक विद्यालय भएको र विद्यार्थीको चाप बढी भएको हुँदा शैक्षिक हबको रुपमा स्थापित हुन सिकाइ सुधार तथा नतिजा सुधारको कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने, प्रविधिमैत्री कक्षाकोठाको साथै आधुनिक प्रविधिका भवन निर्माण र कक्षाकोठा व्यवस्थापनमा जोड दिनुपर्ने
४	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–२,	घोडहा	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर १२%, कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने सांघुरो विद्यालय परिसर,	शैक्षिक सुधारका कार्यक्रम ल्याइ सिकाइ सुधार गर्दै विद्यार्थी संख्या बढाउनुपर्ने, विद्यालय परिसरको व्यवस्थापन गराउनुपर्ने
५	महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–३,	सोमनी	माध्यमिक तहमा विद्यार्थी विद्यार्थी संख्या उच्च, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर १५%, जिर्ण भवन	विद्यालय भवन मर्मत सुधार गर्दै आधुनिक प्रविधिमैत्री भवन निर्माणमा प्राथमिकता दिदै सिकाइ उपलब्धि सुधारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी विद्यार्थी आकर्षणको केन्द्र हुनुपर्ने
६	विरेन्द्र आधारभूत	प्रतापपुर–३,	बर्गदवा	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर,	शिक्षकहरुको लागि स्टाफरुम, अफिस व्यवस्थापन गर्दै नयाँ भवन बनाइ

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	वर्तमान अवस्था	अबको बाटो
	विद्यालय			विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर १८%, भवन क्षतिग्रस्त	विद्यालय सञ्चालन गराउनुपर्ने र विद्यालयको सिकाइ सुधार गर्दै विद्यार्थी आकर्षण गराउनुपर्ने
७	सावित्री आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	हर्षपुरा	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर २५%, कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने समुदाय विद्यालय सम्बन्ध राम्रो हुन नसकेको, विद्यालय शिक्षक स्टाफ र समिति बिच द्वन्दात्मक अवस्था	विद्यालय प्रशासन सुधार गरी, विद्यालय शिक्षक स्टाफसंगको सम्बन्ध कायम गर्दै समुदाय संग राम्रो सम्बन्ध कायम गराउनुपर्ने । विद्यालयको नतिजा सुधार गरी विद्यार्थी आकर्षण गर्दै विद्यार्थी संख्या वृद्धि गराउनुपर्ने
८	जनजागृति आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	ठुलोखैरटवा	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर २३%, कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने	विद्यालयको भौतिक संरचनाको मर्मत सुधार गर्दै विद्यालयको नतिजा सुधार गरी विद्यार्थी आकर्षणको आधार बन्नुपर्ने
९	जनता आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–४,	बर्दघाट	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर ११%, कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने, विद्यालय दायरा सांघुरो	विद्यालय परिसर व्यवस्थापन गर्दै शैक्षिक सुधारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी सिकाइ उपलब्धि बृद्धि गर्दै विद्यार्थी संख्या वृद्धि गराउनुपर्ने
१०	गणेश प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर ५,	बडकी बैदौली	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुपस्थिति दर ४०%, कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने, एक कक्षा एक शिक्षक हुन नसकेको, खानेपानीको व्यवस्थापन गराउनुपर्ने	नपुग शिक्षक व्यवस्थापन गराउनुपर्ने, विद्यालय खानेपानीको लागि पहल गराउनुपर्ने, विद्यार्थी अनुपस्थिति दर उच्च भएको र कमजोर नतिजा भएकोले अभिभावक शिक्षा तथा शैक्षिक सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गराउनुपर्ने
११	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–५,	बसहिया	विद्यार्थी संख्या उच्च, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर २७ %, कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने, विद्यालय परिसर साँघुरो	विद्यालय परिसर सांघुरो भएकोले व्यवस्थापन गराउनुपर्ने, भौतिक संरचना निर्माण तथा सुधार गरी प्रविधिमैत्री शिक्षणमा जोडदिनुपर्ने, सिकाइ उपलब्धि सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गराउनुपर्ने
१२	जनता प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर ५,	धमौली	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर ३७%, कक्षा कोठा मर्मत	शिक्षक व्यवस्थापन गराउनुपर्ने, खानेपानी व्यवस्थापन गराउनुपर्ने, विद्यार्थी उपस्थिति दर अभिवृद्धि गराउनुपर्ने, शैक्षिक सुधार गराउनुपर्ने

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	वर्तमान अवस्था	सुधारको बाटो
				सुधार गर्नुपर्ने फर्निचर व्यवस्थापन विद्यालय घेराबार पुरा नभएको	
१३	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	गुठीप्रसौनी	माध्यमिक तह कक्षा १० सम्म विद्यार्थी संख्या उच्च, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुपस्थिति दर ४२% , विद्यालय घेराबार नभएको शिक्षकहरुमा विद्यालय सुधारका लागि सहकार्यतामा कमि भएको गुनासो	विद्यालय घेराबार गरी विद्यार्थी उपस्थिति नियमितता गराउन अभिभावक सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गराउनुपर्ने र विद्यालय सुधारका लागि शिक्षकहरु बीच समन्वयात्मक भूमीका हुनु पर्ने
१४	गणेशमान प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–६,	केवलपुर	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर ४० % , कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने	भवन मर्मत सुधार र शैक्षिक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गराउनुपर्ने
१५	जीवनज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	झुलनीपुर	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुपस्थिति दर २६ % ,	विद्यालय कक्षा घटाएर १ सम्म सञ्चालन गराउनुपर्ने
१६	गणेश माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर–७,	जगन्नाथपुर	आधारभूत तह देखि विद्यार्थी संख्या उच्च, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर ३१ % , फर्निचर संख्या कम, घेराबार नभएको	शिक्षक व्यवस्थापन हुनुपर्ने, भवन मर्मत सुधार गराउनुपर्ने, फर्निचर व्यवस्थापन हुनुपर्ने सिकाइ उपलब्धि सुधार गराउनुपर्ने
१७	ज्ञानमन्दिर आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर–७,	सूर्यपुरा	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर २७ % , कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने, विषयगत शिक्षकको अभाव	नजिकै ठूलो विद्यालय भएको र आवश्यक विद्यार्थी र विषयगत शिक्षक संख्या नभएकोले कक्षा घटाउँदा हुने विद्यार्थी उपस्थिति वृद्धि गराउनुपर्ने, शैक्षिक सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गराउनुपर्ने
१८	बी.पी.स्मृति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–८,	मर्चहवा	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर २३% , कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने,शिक्षक अपुग, खानेपानी र शौचालय	खानेपानी, शौचालय र घेराबार व्यवस्थापन विद्यार्थी उपस्थिति वृद्धि गरी शैक्षिक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गराउनुपर्ने

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	स्थान	वर्तमान अवस्था	अबको बाटो
				राम्रो नभएको	
१९	डम्बर बहादुर माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर -८,	पिपरपाती	विद्यार्थी संख्या उच्च, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर २३ % , विद्यालय परिसर साँघुरो	विद्यालय परिसर व्यवस्थापन, भवन निर्माण गराउनुपर्ने शिक्षक व्यवस्थापन गराउनुपर्ने विद्यार्थी अनुपस्थिति दर घटाइ शैक्षिक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गराउनुपर्ने
२०	ज्ञानज्योति प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	अठिलही	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर २५%, विद्यालय सेवा क्षेत्र कम	शैक्षिक सुधार कार्यक्रम गरी सिकाइ सुधार गर्दै विद्यार्थी संख्या बढाइ कक्षा ३ सम्म सञ्चालन गर्दा हुने
२१	कोटही प्राथमिक विद्यालय	प्रतापपुर–९,	माधवपुर	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर २०% , कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने	विद्यालयको शैक्षिक स्तर सुधार गरी प्राथमिक तहको नमुना विद्यालयको रुपमा स्थापित गर्न विद्यार्थी आकर्षण बढाइ उच्च विद्यार्थी कायम गर्न आवश्यक
२२	बाल्मिकी आधारभूत विद्यालय	प्रतापपुर-९,	खैरहनी	विद्यार्थी संख्या न्यून, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर १८ % , कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने	विद्यालयको भौतिक संरचना मर्मत सुधार गरी सिकाइ उपलब्धि सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै विद्यार्थी संख्या बढाउनुपर्ने
२३	त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय	प्रतापपुर-९,	बेलाटारी	विद्यार्थी संख्या उच्च, सिकाइ उपलब्धि कमजोर, विद्यार्थी अनुउपस्थिति दर २२% , कक्षा कोठा मर्मत सुधार गर्नुपर्ने, स्रोत कक्षा, प्राविधिक धार तथा सिटिभिटी तर्फ विद्यार्थी संख्या न्युन, प्रा.वि. ब्लक तर्फ भौतिक संरचना कमजोर	सेवा क्षेत्रको रुपमा सुस्ता गाउँपालिका र प्रतापपुर गाउँपालिकाके केन्द्रको रुपमा रहेको सामुदायिक माध्यमिक विद्यालय भएको र विद्यार्थीको चाप बढी भएको हुँदा शैक्षिक हबको रुपमा स्थापित हुन सिकाइ सुधार तथा नतिजा सुधारको कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने, प्रविधिमैत्री कक्षाकोठाको साथै आधुनिक प्रविधिका भवन निर्माण र कक्षाकोठा व्यवस्थापनमा जोड दिनुपर्ने, प्राविधिक धारका विषयमा विद्यार्थी आकर्षण गर्न समुदाय स्तरमा जनचेतना मूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने

५. समस्या र चुनौति

५.१ विद्यालय संग सम्बन्धित

- सबै जसो विद्यालयको भौतिक संरचना कमजोर भएको हुँदा आधारभूत तहका विद्यालयको मर्मत सुधार र माध्यमिक तहका विद्यालयहरुमा भवन निर्माण गराउनुपर्ने अवस्था रहेको,
- गणेश माध्यमिक विद्यालय वसहिया, जनता आधारभूत विद्यालय वर्दघाट र जनता प्राथमिक विद्यालय घोडाहाको विद्यालय परिसर साँघुरो रहेको,
- अधिकांश विद्यालयको आन्तरिक आम्दानिको स्रोत नहुनु,
- समयमै शिक्षक व्यवस्थापन गर्न नसकिनु,
- अधिकांश विद्यालय व्यवस्थापन समितिको आफ्नो जिम्मेवारी र दायित्व बहनमा कमि देखिनु,
- प्र.अ. र स्थानीय तह तथा प्र.अ. र विद्यालय शिक्षक संगको कार्यसम्पादन करार प्रभावकारी हुन नसक्नु,
- विद्यालयले आफ्नो स्वमूल्यांकन गर्ने परिपाटीको विकास नहुनु,
- विद्यालय सुधार योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन नहुनु,
- विद्यालयहरुले आफ्नो स्पष्ट लक्ष्य र उद्धेश्य किटान गरी अगाडी बढ्न नसक्नु,
- विद्यालय नेतृत्वले नियम कानुनको दायरामा रही स्वतन्त्र रुपमा काम गर्ने वातावरण बन्न नसक्नु,
- कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरुको पूर्णरुपमा कार्यान्वयन हुन नसक्नु,
- अभिभावक, शिक्षक अभिभावक संघ, विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट विद्यालय व्यवस्थापनमा आवश्यक सहयोग नहुनु,
- विद्यालयका सरोकारवालाहरुको सहयोग समन्वय र चासो बढाउन नसकिनु,
- बी.पी. स्मृति प्रा.वि. मर्चहवा, जनता प्रा.वि. धमौली र गणेश प्रा.वि. बड्कीबैदौलीमा एक-कक्षा, एक - शिक्षक अवधारणा अनुसार शिक्षक व्यवस्थापन हुन नसक्नु,
- आन्तरिक मूल्यांकनको अभिलेख व्यवस्थापन गरी व्यवहारिक रुपले मूल्यांकनको वास्तविक कार्यन्वयन गर्न नसक्नु,
- सूचना प्रविधि मैत्री कक्षाकोठाहरु नहुनु,
- सबै विद्यालयको उपलब्धि स्तर कमजोर हुनु।

५.२ शिक्षक संग सम्बन्धित

- शिक्षण पेसामा क्षमतावान व्यक्तिहरु आकर्षण नहुनु,
- शिक्षण पेसा शिक्षकको आत्मसम्मान बन्न नसक्नु,
- सूचना प्रविधिमा दखल शिक्षकको कमि हुनु,
- शिक्षणका नविनतम विधिहरु शिक्षण सिकाइमा ल्याउन नसक्नु,
- शिक्षण सिकाइमा शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग न्यून हुनु,
- शैक्षिक सुधारको विषयमा शिक्षकहरु एक्यवद्ध भएर लाग्न नसक्नु,

- इमान्दारीता र प्रतिबद्ध शिक्षणमा कमि हुनु,
- तालिममा सिकेका कुराहरुको प्रभावकारी रुपमा कक्षाकोठामा कार्यान्वयन नहुनु,
- शिक्षकहरुको उचित मूल्यांकन र पुरस्कारको व्यवस्था नहुनु,
- शिक्षण सिकाइमा शिक्षकको जवाफदेहितामा कमि हुनु,

५.३ विद्यार्थी संग सम्बन्धित

- विद्यालय अनुपस्थित दर उच्च हुनु,
- अधिकांश आधारभूत विद्यालयको विद्यार्थी संख्या न्यून रहेको,
- विद्यालय छाड्नेदर घट्न नसक्नु,
- माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरु लागुपदार्थ दुर्व्यसनीमा लाग्नु,
- उमेर नपुग्दै विवाह गर्ने परिपाटि हटन नसक्नु,
- आफ्ना बालबालिका आफैं नियन्त्रण गर्न नसक्नु,
- विद्यार्थीले विद्यालयमा पठनपाठन गर्ने दिनको संख्या कमि हुनु,
- विद्यार्थीहरुलाइ संस्कार सहितको शिक्षा नहुनु,
- विद्यार्थीहरुमा अनुशासन तथा नैतिकताको कमि हुनु,
- कमजोर विद्यार्थी सधैं कमजोर हुदैं जानु ।

५.४ अभिभावक संग सम्बन्धित

- अभिभावकले नै आफ्नो बालबालिकालाइ विद्यालय छुटाएर अन्यत्र काममा लैजानु,
- अभिभावक चेतनाको कमि हुनु,
- अभिभावक आफ्ना बालबालिकाको पढाइ र विद्यालय प्रति उत्तरदायि नहुनु,
- अभिभावक वा परिवारबाट नै पढ्नुपर्छ भन्ने भावनाको विकास गर्न नसकिनु,
- अधिकांश अभिभावकको आर्थिक अवस्था कमजोर हुनु,
- बालबालिकाको पढाइलाइ भन्दा खेति पाति र आफ्नो कामलाइ बढी महत्व दिनु,
- प्राविधिक विषयको अध्ययन र यसको महत्वको विषयमा जानकार नहुनु ।

५.५ सामाज तथा संस्कृति संग सम्बन्धित

- विद्यालय प्रति समुदायको सकरात्म धारणा नहुनु,
- आम जन समुदायमा शैक्षिक जागरण नभइ समुदाय र विद्यालय आपसमा परिपुरक हुन नसक्नु,
- हरेक व्यक्तिले हरेक शैक्षिक विषयलाइ राजनैतिक रुपमा हेरी व्याख्या गर्नु,
- विभिन्न सामाजिक रितिरिवाजको कारण विद्यार्थीको पठनपाठन प्रभावित हुनु ।

६. समस्या समाधानका उपायहरु

शैक्षिक सुधार सुझाव कार्यदलको विद्यालय अवलोकन, अनुगमन र प्राप्त तथ्यांकको आधारमा सामुदायिक विद्यालयहरुमा भौतिक, शैक्षिक र प्रशासनीक अवस्थाको विषयमा देखिएका समस्याहरुलाइ समाधान गर्न जिम्मेवार पक्षहरुले तपसिल वमोजिम भूमीका निर्वाह गर्न सके समस्या समाधान गर्न सक्ने देखिन्छ।

- ✓ विद्यार्थी सिकाइ तथा उपलब्धिको आधारमा विद्यालयहरुलाइ शैक्षिक प्रोत्साहनको कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने,
- ✓ शिक्षकको सेवा, सुविधा तथा सम्मान र अवसरको समुचित व्यवस्था गरी क्षमतावान जनशक्तिलाई शिक्षक पदमा आकर्षित गर्ने नीति अवलम्वन गर्नुपर्ने,
- ✓ विद्यालयको आर्थिक गतिविधिमा पारदर्शिता कायम गर्न विद्यालय लेखा व्यवस्थापन प्रणालिको प्रयोग गर्नुपर्ने,
- ✓ परिवेश सुहाउँदो शिक्षा योजना निर्माण गरि प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने,
- ✓ प्राविधिक तथा सिपमूलक शिक्षामा जोड दिने,
- ✓ विद्यालयको आधारभूत पूर्वाधारको अवस्था पहिचान गरी सुधार तथा निर्माण गर्ने,
- ✓ विद्यालय विद्यार्थी नियमितता गराउन अभिभावक शिक्षा तथा शैक्षिक सचेतनाका कार्यक्रममा जोड दिने,
- ✓ दिवा खाजा कार्यक्रमलाइ प्रभावकारी रुपमा क्रार्यान्वयनको लागि विद्यालय वडा र गाउँपालिकाको सहकार्यमा विद्यालयमा नै पकाएर खुवाउने व्यवस्था मिलाउने,
- ✓ गाउँपालिकाको शैक्षिक कार्यतालिका अनुसार सबै विद्यालयले वार्षिक कार्यक्रमको रुपरेखा बनाइ कार्यान्वयन गराउने,
- ✓ विद्यालय सुधार योजनालाइ प्राथमिकता दिइ प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने,
- ✓ शिक्षकको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमलाइ कार्यान्वयन गर्ने,
- ✓ शिक्षक बिदामा बस्ने परीपाटीलाइ निरुत्साहित गर्न शिक्षकले पाउने बिदामा विद्यालय उपस्थिति वापत प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउने,
- ✓ शिक्षक डायरी, शैक्षिक सामग्रीको प्रयोगलाइ प्रभावकारी बनाउने,
- ✓ विद्यालय शिक्षक, प्र.अ., अभिभावक, शिक्षक अभिभावक संघ र वि.व्य.स.को सहभागितामा विद्यालयको साझा लक्ष्य तय गर्ने,
- ✓ धेरै विद्यालयहरुको आन्तरिक आम्दानिको स्रोत नभएको हुँदा विद्यालयको खर्च शिर्षकको दायरामा रहि विद्यालय व्यवस्थापन खर्चमा वृद्धि गर्नुपर्ने,
- ✓ रिक्त दरबन्दीमा शिक्षक व्यवस्थापन समयमै गर्नुपर्ने,
- ✓ विद्यार्थी सम्मान, जस्तै शिक्षक सम्मानका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनमा लैजानुपर्ने,

- जीवन ज्योति प्रा.वि. लाइ कक्षा १ सम्म, ज्ञानज्योति प्रा.वि.लाइ कक्षा ३ सम्म र ज्ञानमन्दीर आधारभूत विद्यालयलाइ कक्षा ५ सम्म सञ्चालन गर्नुपर्ने,
- गणेशमान प्रा.वि.को विकल्पको रुपमा नजिकमा अर्को विद्यालय नभएको हुँदा कक्षा वृद्धि नगरी कक्षा ३ सम्म व्यवस्थित ढंगबाट सञ्चालन गर्नुपर्ने,
- विरेन्द्र आधारभूत विद्यालयमा भवन निर्माणलाइ पहिलो प्राथमिकतामा राखि विद्यालयको कार्यालय तथा स्टाफरुमको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने,
- अभिभावक शिक्षा कार्यक्रमलाइ अभियानको रुपमा नियमित रुपले सञ्चालन गर्नुपर्ने,
- निश्चित मापदण्ड बनाइ विषयगत शिक्षकलाइ सम्मान गर्ने कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने,
- शिक्षण सिकाइको पुरानो तरिकालाइ परिवर्तन गरी शिक्षण सिकाइका नयाँ विधि तथा प्रविधि प्रयोगमा ल्याउनुपर्ने,
- तालिमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि अनुगमन मूल्यांकन गर्ने परिपाटी विकास गर्नुपर्ने,
- शिक्षण सिकाइमा शैक्षिक सामग्रीको प्रयोगलाइ अनिवार्य गर्ने,
- विद्यालय स्तरमा नियमित रुपमा अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दै गाउँपालिका स्तरमा प्रतिभा पहिचानका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने,
- स्थानीय पाठ्यपुस्तकलाइ संसोधन गरी नैतिक शिक्षा र विज्ञान विषयमा समावेस नगरिएका कम्प्यूटर सम्बन्धी विषय वस्तु थप गर्नुपर्ने,
- विद्यालय परिसर फराकिलो भइ घेराबार भएका विद्यालयलाइ हरित विद्यालय तथा विद्यालय फुलबारी व्यवस्थापनमा जोड दिने,
- माध्यमिक विद्यालयको आन्तरिक स्रोत बृद्धिगर्नको लागि विद्यालयको सम्पत्तिको समूचीत उपयोग गराउन गाउँपालिकाबाट आवश्यक सहयोग गर्ने,
- सिकाइ सुधार गरी विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि अभिबृद्धि गर्न समयमै शिक्षक व्यवस्थापन गर्नुपर्ने,
- एक-कक्षा, एक-शिक्षकको अवधारणा अनुरुप शिक्षक व्यवस्थापन हुन नसकेका विद्यालयहरु जनता प्रा.वि. धमौली, गणेश प्रा.वि. बङ्की बैदौली, बी.पी. समृति प्रा.वि. मर्चहवामा शिक्षक व्यवस्थापन गर्नुपर्ने,
- सबै माध्यमिक विद्यालयलाइ भौतिक रुपमा सबल बनाइ व्यवस्थित स्टाफरुम र सभाहलको व्यवस्थापन गर्न बजेट विनियोजन गर्नुपर्ने,
- स्थानीय तहले बजेट विनियोजन गर्दा शिक्षालाइ पहिलो प्राथमिकतामा राखेर बजेट विनियोजन गर्नुपर्ने,
- विद्यालयमा गरिने आन्तरिक मूल्यांकनलाइ स्पष्ट र पारदर्शी गराउन परीयोजना कार्य अनिवार्य रुपमा गर्न लगाइ अभिलेख व्यवस्थित रुपमा राख्नुपर्ने परिपाटी विकास गर्ने,
- विद्यालय तहका सबै बाह्य परीक्षामा विद्यार्थीलाइ ग्रेस अंक दिने प्रवृत्तिलाइ निरुत्साहित गर्दै जाने,
- शिक्षकको कक्षा अवलोकन गरी सुझाव सहितको पृष्ठपोषण दिने गरी अनुगमन सुपरीवेक्षणलाइ निरन्तरता दिनुपर्ने,
- प्राविधिक शिक्षाको महत्वलाइ समुदायस्तरमा जानकारी गराइ यस बाट प्राप्त हुने अवसरहरुको बारेमा सजग गराउने,

- सूचना प्रविधि मैत्री शिक्षण सिकाइलाइ बढवा दिन कम्प्यूटर शिक्षालाइ जोड दिदै प्रविधि मैत्री र बालमैत्री कक्षा कोठा व्यवस्थापन गर्दैजाने,
- बालविकासका कक्षा कोठाहरुलाइ खेलमैत्री र मनोरञ्जनात्मक बनाउन खेल सामग्रीको व्यवस्थापन गरी बालविकास शिक्षकलाइ बालगित, वाद्यवादन, कथाकथन, बाल खेल संग सम्बन्धित तालिम सञ्चालन गराउनुपर्ने,
- माध्यमिक तहका विद्यार्थीहरुलाइ शिक्षा प्राप्तिबाट प्राप्त हुने सफलता र भविष्यको लक्ष्य निर्धारण सम्बन्धी मोटिभेषन कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने,
- गाउँपालिका भित्रका अब्बल विद्यार्थीलाइ शिक्षण पेशामा आकर्षित गर्ने नीति तथा कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने,
- निर्मित शैक्षिक योजना अनुसारका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्दै जानुपर्ने,
- दिवा खाजा व्यवस्थापनमा समस्या भएका विद्यालयहरुलाइ एक पटको लागि पकाउने तथा खाने भाँडा कुँडा गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराइ अनिवार्य रुपमा विद्यालयमा नै खाजा पकाएर खुवाउने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने,
- विद्यार्थीको उपस्थितिको नियमितता अनुसार विद्यार्थीको नतिजा पनि समान देखिएको हुँदा सिकाइ क्षमतामा वृद्धि गरी नतिजा सुधार गर्न विद्यार्थीलाइ कक्षाकोठामा नियमित गराउने कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने।

सन्दर्भ सामग्री

- नेपालको संविधान,२०७२
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन,२०७४
- विद्यालय सुधार योजना निर्माण सहयोगी पुस्तिका, २०८०
- विद्यालयको सामाजिक परीक्षण मापदण्ड, २०८०
- प्रतापपुर गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७७ (संशोधन २०७९)

अनुसूची १

विद्यालय अनुगमन र अवलोकनको लागि

प्रयोग गरिएको फारम

विद्यालयगतविविध पूर्वाधारहरुको अवस्था				
क्र.सं.	विद्यालयकोनाम	विवरण	छ। के कती	अवस्था
१		जग्गा		
२		भवन		
३		कक्षाकोठा		
४		डेक्सबेन्च		
५		कम्पाउण्ड		
६		विधुत जडान		
७		कम्पूटर		
८		प्रिन्टर		
९		प्रोजेक्टर		
१०		ल्याप्टप		
११		इन्टरनेट		
१२		कार्यालयव्यवस्थापन		
१३		शैक्षिकसामग्री		
१४		खेलकुदसामग्री		
१५		पुस्तकालय		
१६		विज्ञानप्रयोगशाला		
१७		कम्प्यूटरल्याव		
१८		शौचालय		
१९		खानेपानी		
२०		वाल उद्यान		
२१		फोहरव्यवस्थापन		
२२		खेलमैदान		
२३		साइकलस्टयान		
२४		चमेना गृह		
२५		सवारी साधन		
२६		सभा हल		

विद्यालय जनशक्ति विवरण										
क्र.सं.	विद्यालयको नाम	शिक्षकको नाम	तह	शैक्षिक योग्यता	मूल विषय	पढाउने विषय	दरबन्दीको किसिम	तालिम	कम्प्यूटर सम्बन्धीज्ञान	आइसिटिको प्रयोग

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	विद्यालयहरुकोआन्तरिक आयस्रोत		आन्तरीकखर्च		
		विवरण	परिणाम	क्र.सं.	विवरण	परिणाम
१		अभिभावकसहयोग		१	निजीशिक्षक	
२		परीक्षा		२	परीक्षाखर्च	
३		See/Slc board Exam		३	पाठ्यपुस्तक नपुग ११, १२	
४		प्रमाणपत्रकोआम्दानी		४	इन्टरनेट	
५		चन्दा		५	विधुतमहसुल	
६		अक्षयकोष		६	खानेपानी	
७		मूल प्रमाण पत्र		७	ले.प. शुल्क नपुग	
८		कम्प्यूटर शुल्क		८	मसलण्ड, स्टेशनरी	
९		रजिष्टेशन शुल्क		९	शैक्षिक भ्रमण	
१०		पुस्तकालय शुल्क		१०	राष्ट्रपती रनिङ सिल्ड	
११		ट्रन्सकिप्ट		११	बार्षिक उत्सव	
१२				१२	कम्प्यूटर मरमत संभार	
१३		अन्यआम्दानी		१३	अन्य खर्च	
१४		जम्माआम्दानी		१४	जम्मा खर्च	

विद्यालयसुशासन सम्बन्धि विवरण			
क्र सं	विद्यालयकोनाम	कार्यक्रम	विवरण छाछैन संख्या के कसरी
१		विव्यस बैठक बस्नेगरेको	
२		सि.अ.स.बैठक	
३		स्टाफ बैठक	
४		अभिभावकभेला संख्या	
५		विद्यालयकार्यक्रमको पूर्व निर्धाण	
६		शिक्षकविद्यार्थी अभिभाक अन्तरक्रिया	

क्र सं		कार्यक्रम	विवरण छछैन संख्या के कसरी
७		शिक्षककोकार्यसम्पादन करार	
८		सामाजिकपरीक्षण	
९		लेखापरीक्षण	
१०		दर्ता	
११		चलानी	
१२		जिन्सीखाता	
१३		आएव्ययकोविवरण	
१४		सूचना पाटी	
१५		गुनासोपेटिका	
१६		बुलेटिन	
१७		आन्तरिकअनुगमन	
१८		बाह्यअनुगमन	
१९		निर्णयकार्यान्वयन	
२०		तालिम तथाअभिमुखिकरण	
२१		शैक्षिक अवलोकन भ्रमण	
२२		अभिभावकको उपस्थिति	
२३		अभिभावकको प्रतिक्रिया	
२४		विद्यार्थीकोप्रतिक्रिया	

विद्यालयको नाम ठेगाना						
कक्षा	विद्यार्थी संख्या	उपस्थिति दर	विद्यार्थी आउने समुदायको क्षेत्र	जम्मा घर परिवार	नजिकको विद्यालय	नजिकको विद्यालय सम्मको दुरी
१						
२						
३						
४						
५						
६						

असलअभ्यास					
क्र सं	विद्यालयकोनाम	काम	वर्तमानअवस्था	परेकोसकारात्मक प्रभाव	समस्या
1					
2					
3					

विद्यालयमा सञ्चालित कक्षा,भाषाको माध्यम , विषय					
क्र.सं.	विद्यालयको नाम	कक्षा	पढाइहुने विषय	पढाइको माध्यम	थप पाठ्यपुस्तक
१		बालकक्षा			
२		कक्षा १			
३		२			
४		३			
५		४			
६		५			
७		६			

अनुसूची २
विद्यालयमा कार्यरत
शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरुको विवरण

माध्यमिक तहको दरबन्दी तथा राहत अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षकहरुको विवरण

विद्यालयको नाम	क्र.सं.	शिक्षकको नामथर	पद	विषय	तह श्रेणी	दरबन्दीको किसिम
आदर्श मा.वि. सेमरी (माध्यमिक तह)	१	धन बहादुर ज्ञवाली	प्र.अ.	अंग्रेजी	मा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	खिरी नारायण चौधरी	शिक्षक	विज्ञान	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	सुरेन्द्र कुर्मी	शिक्षक	सामाजिक	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	सुर्य प्रकाश घिमिरे	शिक्षक	गणित	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	५	भोज राज भण्डारी	शिक्षक	अर्थशास्त्र	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	६	सीता कार्की	शिक्षक	नेपाली	मा.वि. तृतीय	करार
	७	देवराज तिवारी	शिक्षक	गणित	मा.वि. तृतीय	राहत
	८	पशुपति चौधरी	शिक्षक	लेखा	मा.वि. द्वितीय	करार
	९	कल्पना पौडेल	शिक्षक	अंग्रेजी	मा.वि. द्वितीय	करार
जन जागृति मा.वि. गुठी परसौनी (माध्यमिक तह)	१	बाबुराम शर्मा (सुवेदी)	प्र.अ.	अंग्रेजी	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	२	विश्वकर्म लोहार	शिक्षक	गणित	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	शालिग्राम लम्साल	शिक्षक	नेपाली	मा.वि. तृतीय	राहत
	४	ओमप्रकाश हजाम	शिक्षक	विज्ञान	मा.वि. तृतीय	राहत
	५	सुनिल कुमार चौधरी	शिक्षक	सामाजिक	मा.वि. द्वितीय	राहत
	६	इद्रिश मियाँ	शिक्षक	अंग्रेजी	मा.वि. द्वितीय	राहत

विद्यालयको नाम	क्र.सं.	शिक्षकको नामथर	पद	विषय	तह श्रेणी	दरबन्दीको किसिम
त्रिभुवन मा.वि. बेलाटारी (माध्यमिक तह)	१	नारद ठाकुर	प्र.अ.	गणित	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	२	आत्माराम ढकाल	शिक्षक	सामाजिक	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	राम बहाल प्र. बरई	शिक्षक		मा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	दिलिप शर्मा	शिक्षक	अंग्रेजी	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	५	हसमत अली अंसारी	शिक्षक	गणित	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	६	सुदिप तिवारी	शिक्षक	अंग्रेजी	मा.वि. तृतीय	स्थायी
	७	हेम कुमारी चौधरी	शिक्षक	नेपाली	मा.वि. द्वितीय	करार
	८	उमेश कुमार गुप्ता	शिक्षक	विज्ञान	मा.वि. द्वितीय	करार
	९	दिपेश कुमार गुप्त	शिक्षक	लेखा	मा.वि. द्वितीय	करार
	१०	राज कुमार थापा	शिक्षक		मा.वि. तृतीय	राहत
	११	दिलिप कुमार सोनार	शिक्षक	सामाजिक	मा.वि. तृतीय	राहत

आधारभूत तहको स्वीकृत तथा राहत दरबन्दीकोकार्यरत शिक्षक विवरण

विद्यालयको नामठेगाना	क्र.सं.	शिक्षकको नामथर	पद	विषय	तह श्रेणी	दरबन्दी को किसिम
लक्ष्मीपुरा आ. वि., सिसहनिया (आधारभूत तह)	१	पशुपति नाथ गुप्ता	प्र.अ.		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	मिना ढकाल	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	३	कृष्ण प्रसाद भण्डारी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	छली कुमारी चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	५	सरस्वती पौडेल	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
	६	लक्ष्मी कुमारी नेपाल	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
ब्रम्ह बाबा आ.वि.जमुनिया (आधारभूत तह)	१	तोक बहादुर चौधरी	प्र.अ.		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	२	रीता कुमारी चौधरी थारु	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	पूजा पंजियार	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	चन्द्र सेखर तेली(गुप्ता)	शिक्षक		नि.मा. तृतीय	राहत
	५	रीता न्यौपाने	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
जनता प्रा.वि. थोडहा (आधारभूत तह)	१	अनिरुद्ध यादव	प्र.अ.		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	निता कुमारी पटेल	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	सरस्वती कुमारी यादव	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
	४	जिवन कुमारी पंजियार	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
आदर्श मा.वि. सेमरी (आधारभूत तह)	१	कृष्णमणि दास पटेल	शिक्षक	विज्ञान	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	२	ओम कुमारी चौधरी	शिक्षक	अंग्रेजी	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	३	सावित्रा पाण्डे अर्याल	शिक्षक	नेपाली	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	४	सुजित चौधरी	शिक्षक	विज्ञान	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	५	विश्वबन्धु यादव	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	६	झविन्द्र चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	७	ज्योती उपाध्याय	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	८	नरमाया थापा लम्का मगर	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	९	सरिता कुमारी चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	१०	चिन्तामणि तिवारी	शिक्षक	नेपाली	नि.मा. तृतीय	राहत
	११	गनपद कुर्मी	शिक्षक	गणित	नि.मा. तृतीय	राहत
महेन्द्र मा.वि. सोमनी	१	हनुमान प्रसाद कोहार	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी

विद्यालयको नामठेगाना	क्र.सं.	शिक्षकको नामथर	पद	विषय	तह श्रेणी	दरबन्दी को किसिम
(आधारभूत तह)	२	ब्यासमुनि बेल्दार	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	३	दिगविजय गौरव थारु	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	राकेश कुमार चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	५	शोभा कुमार चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
	६	ताज मोहम्मद मंसुरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
	७	सरिष्मा श्रेष्ठ	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
	८	गीता कोहार	शिक्षक	सामाजिक	नि.मा. तृतीय	राहत
	९	रमेश कुमार बनिया	शिक्षक	सामाजिक	नि.मा. तृतीय	राहत
	१०	योगेन्द्र प्र.बनिया	प्र.अ.	विज्ञान	नि.मा. तृतीय	राहत
	११	रत्नाकर सुवेदी	शिक्षक	गणित	नि.मा. तृतीय	राहत
विरेन्द्र आ.वि. बरगदवा (आधारभूत तह)	१	पराग प्रसाद तेली (गुप्ता)	प्र.अ.		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	ओम नारायण गुप्ता	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	रेखा कुमारी कोहार	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	जितेन्द्र कुमार बरई	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	५	बन्सी चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	६	विद्या महतो	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
साबित्री आ.वि.हर्षपुर (आधारभूत तह)	१	तिल कुमारी यादव	प्र.अ.		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	२	रामहर्श कुर्मी	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	३	सुजाक अलि पठान	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	निलम कुमारी पाण्डेय	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
जनजागृति आ.वि., ठूलोखैरटवा (आधारभूत तह)	१	अजय प्रसाद शर्मा	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	जगई सहानी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	अम्ब्रिश पटेल	प्र.अ.		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	दिलिप कुमार चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	५	चन्दन कुमार चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
जनता आधारभूत विद्यालय बर्दघाट (आधारभूत तह)	१	पंचम प्रसाद विश्वकर्मा	प्र.अ.		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	सपना कुमारी मिश्रा	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	सिता कुमारी चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
गणेश प्रा.वि. बड्की बैदौली (आधारभूत तह)	१	घनश्याम सिंह	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	सुचित्रा चतुर्वेदी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	करार
	३	खेदन लोहार	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
गणेश माध्यमिक	१	अभिनन्दन सिंह	प्र.अ.		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी

विद्यालयको नामठेगाना	क्र.सं.	शिक्षकको नामथर	पद	विषय	तह श्रेणी	दरबन्दी को किसिम
विद्यालय बसहिया (आधारभूत तह)	२	राजकुमार कोइरी	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	३	प्रेमराज चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	४	सरिता दर्लामी मगर	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	५	निशा न्यौपाने	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	६	प्रभाकर कुर्मी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	७	शम्भूनाथ सिंह	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	करार
	८	पुष्पा पाल	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	करार
	९	सुनिता कुमारी चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
	१०	चित्रकला पाण्डेय	शिक्षक	नेपाली	नि.मा. तृतीय	राहत
	११	रविन्द्र प्रताप सिंह सैथवार	शिक्षक	अंग्रेजी	नि.मा. तृतीय	राहत
	१२	विनोद कहाँर	शिक्षक	सामाजिक	नि.मा. तृतीय	राहत
	१३	सन्तोष कुमार मुराउ	शिक्षक	विज्ञान	नि.मा. तृतीय	राहत
	१	विद्यासागर ठाकुर	प्र.अ.		प्रा.वि.तृतीय	स्थायी
	२	रिम्पा कुमारी कोइरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
जन जागृति मा.वि.गूठी परसौनी (आधारभूत तह)	१	जगदीश प्रसाद कोइरी	शिक्षक	अंग्रेजी	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	२	अब्दुल कलाम	शिक्षक	गणित	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	३	रमेश कुमार हरिजन	शिक्षक	अंग्रेजी	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	४	लक्ष्मीकान्त मिश्र	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	५	बृजराज कोइरी	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	६	भोला प्रसाद कुर्मी	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	७	शम्भू प्रसाद चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	८	संगिता देवी सिंह क्षेत्री	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	९	महेन्द्र कोइरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	१०	सुर्यमणी पन्थ	शिक्षक	सामाजिक	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	११	सन्दिप कुमार भुज	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	१२	बिमला सुवेदी ज्ञवाली	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	करार
	१३	कुमारी रजवन्ती गुप्ता	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
गणेशमान प्रा.वि., केवलपुर (आधारभूत तह)	१	दिनानाथ यादव	प्र.अ.		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	२	सुखल राजभर	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
जीवन ज्योति प्रा.वि. झुलनीपुर	१	गणेश प्रसाद प्रजापति	प्र.अ.		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	अनिल हरिजन	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी

विद्यालयको नामठेगाना	क्र.सं.	शिक्षकको नामथर	पद	विषय	तह श्रेणी	दरबन्दी को किसिम
(आधारभूत तह)	३	मक्सुदन हजाम	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
गणेश मा.वि.जगन्नाथपुर (आधारभूत तह)	१	सुरेश अहिर	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	२	कन्हैया प्रसाद चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	सन्जु कुमारी यादव	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	हेमा थारु	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	५	पतिराम केवट	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	६	चन्दन गुरौ	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	७	अमरेन्द्र वर्मा (कोइरी)	प्र.अ.	गणित/विज्ञान	नि.मा. तृतीय	स्थायी
ज्ञान मन्दिर आ.वि.सुर्यपुरा (आधारभूत तह)	१	वलराम यादव	प्र.अ.		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	२	गिता कुमारी चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	हरेन्द्र कुमार चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
	४	डिम्पल यादव	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
बि.पि.स्मृति प्रा.वि. मर्चहवा (आधारभूत तह)	१	असर्फी लाल राजभर	प्र.अ.		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	विद्या चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
डम्बर बहादुरआ.वि. पिपरपाती (आधारभूत तह)	१	मनोज सिंह थापा	प्र.अ.		प्रा.वि.प्रथम	स्थायी
	२	अशोक कुमार शर्मा	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	मधुमति चौधरी,	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	दिपेन्द्र बर्मा कोइरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	५	शुष्मा वि.क.	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	६	अमित कुमार चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	७	सिता कुमारी चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	८	तृप्ती तिवारी	शिक्षक	नेपाली	नि.मा. तृतीय	राहत
	९	रविन्द्र हरिजन	शिक्षक	अंग्रेजी	नि.मा. तृतीय	राहत
	१०	कुन्ज विहारी थारु चौधरी	शिक्षक	गणित	नि.मा. तृतीय	राहत
	११	सुरेन्द्र प्रसाद मुराउ	शिक्षक	विज्ञान	नि.मा. तृतीय	राहत
ज्ञान ज्योति प्रा.वि. अठिलही (आधारभूत तह)	१	राजकिशोर तेली गुप्ता	प्र.अ.		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	कल्पना पंजियार	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	३	शान्ति कुमारी थनेत	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
कोटही देवी प्रा.वि.माधवपुर	१	मोतिराम चौधरी	प्र.अ.		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	२	दिलिप कुमार सैथवार	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी

विद्यालयको नामठेगाना	क्र.सं.	शिक्षकको नामथर	पद	विषय	तह श्रेणी	दरबन्दी को किसिम
(आधारभूत तह)	३	राजु बरई	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
बाल्मिकी आ.विद्यालय, खैरहनी (आधारभूत तह)	१	ओम प्रकाश बनिया गुप्ता	प्र.अ.		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	२	विजय चौधरी	शिक्षक	विज्ञान	नि.मा. तृतीय	करार
	३	सिन्धु देवी कोइरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	४	रामहरी कोइरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	५	अंशु कुमारी त्रिपाठी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	राहत
त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय बेलाटारी (आधारभूत तह)	१	भोला प्र. चौधरी	शिक्षक	अंग्रेजी	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	२	बालानन्द बेलवासे	शिक्षक	सामाजिक	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	३	दिपेन्द्र कुमार चौधरी	शिक्षक	गणित	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	४	हरिनारायण चौधरी	शिक्षक	सामाजिक	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	५	बिरेन्द्र प्र.चौधरी	शिक्षक	विज्ञान	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	६	राजु सिंह चौधरी	शिक्षक	अंग्रेजी	नि.मा. तृतीय	स्थायी
	७	चक्र बहादुर कुशवाहा	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	८	अवधेश प्र. गुप्ता	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	९	रुदल प्रसाद कोहार	शिक्षक		प्रा.वि.द्वितीय	स्थायी
	१०	आशा कुमारी चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	११	सर्वेश कुमार मौर्य	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	१२	कल्पना ढकाल	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	१३	नैना चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	१४	अर्पणा चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	१५	कविता कुमारी यादव	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	१६	आरती कुमारी चौधरी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी
	१७	सुमित्रा मरासिनी	शिक्षक		प्रा.वि. तृतीय	स्थायी

विद्यालयमा कार्यरत बालविकास शिक्षक, विद्यालय परिचर र लेखाका कर्मचारी विवरण

विद्यालयको नामठेगाना	क्र.सं.	शिक्षकको नामथर	दरबन्दी
लक्ष्मीपुरा आ.वि., सिसहनिया	१	ईशा चौधरी	बाल विकास
	२	तुलकुमारी महतो चौधरी	का.स.
ब्रम्ह बाबा आ.वि., जमुनिया	१	गौमती चौधरी	बाल विकास
	२	रामकेसी चौधरी	का.स.

विद्यालयको नामठेगाना	क्र.सं.	शिक्षकको नामथर	दरबन्दी
जनता प्रा.वि., घोडहा	१	पुरन बहादुर थारु	का.स.
	२	शशीकला चौधरी	बाल विकास
	३	जयकुमारी चौधरी	बाल विकास
आदर्श मा.वि., सेमरी	१	बिरेन्द्र प्रसाद गुरौ	सहायक कर्मचारी
	२	कर्ण बहादुर चौधरी	का.स.
	३	गुन्जा देवी राय राजभर	बाल विकास
	४	यसोदा चौधरी	बाल विकास
महेन्द्र मा.वि., सोमनी	१	प्रमोद कोइरी	सहायक कर्मचारी
	२	सुद्ध बढई	का.स.
	३	सरोज कु.चौधरी	बाल विकास
	४	सुमन कु. पटेल	बाल विकास
विरेन्द्र आ.वि., बरगदवा	१	सतन्न प्र.मल्लाह	का.स.
	२	आशा कुमारी चौधरी	बाल विकास
साबिती आ.वि., हर्षपुरा	१	गंगा बहादुर ठठेर	का.स.
	२	निता देवी मिश्रा	बाल विकास
जनजागृति आ.वि., ठूलो खैरटवा	१	बाबु अहिर	का.स.
	२	मनिषा देवी यादव	बाल विकास
जनता आ.वि., बर्दघाट	१	गुञ्जेश्वरी कुमारी मुखिया	बाल विकास
	२	बिन्जु देवी केवट	का.स.
गणेश प्रा.वि., बड्की बैदौली	१	गौरीया देवी प्रजापती	बाल विकास
	२	राजकुमार दुसाध	का.स.
गणेश माध्यमिक विद्यालय, बसहिया	१	विनोद यादव	सहायक कर्मचारी
	२	सन्दिप कुमार ठाकुर हजाम	का.स.
	३	शकुन्तला देवी यादव	बाल विकास
जनता प्राथमिक विद्यालय, घरमौली	१	पुनम पाल भेडिहार	बाल विकास
	२	सुरेश बढई शर्मा	का.स.
जन जागृति मा.वि., गूठी परसौनी	१	अंगद यादव	सहायक कर्मचारी
	२	चन्द्रावती कुशवाहा	बाल विकास
	३	शुशिला कुमारी यादव	बाल विकास
	४	दयाराम यादव	का.स.
गणेशमान प्रा.वि., केवलपुर	१	सन्धया यादव	बाल विकास
	२	दिलिप कुमार कमगर	का.स.
जीवन ज्योति प्रा.वि., झुलनीपुर	१	चन्द्रकला केवट	बाल विकास
	२	अशोक कुमार चमार	का.स.
गणेश मा.वि., जगन्नाथपुर	१	सरिता चौधरी	सहायक कर्मचारी

विद्यालयको नामठेगाना	क्र.सं.	शिक्षकको नामथर	दरबन्दी
	२	मोहन लाल भर	का.स.
	३	गीता सिंह पाल	वाल विकास
ज्ञान मन्दिर आ.वि., सुर्यपुरा	१	धनबहादुर गुरौ	का.स.
	२	पुनम देवी कुशवाहा	वाल विकास
बि.पि.स्मृति प्रा.वि., मर्चहवा	१	विमला सिंह थापा	वाल विकास
	२	रन्जना कुमारी ठाकुर	का.स.
डम्बर बहादुर आ.वि., पिपरपाती	१	ब्रह्मानन्द अहिर	का.स.
	२	अमृता कुमारी सिंह	वाल विकास
	३	सुमित्रा यादव	वाल विकास
ज्ञान ज्योति प्रा.वि., अठिलही	१	सविता कुमारी चौधरी	वाल विकास
	२	यशपाल राजभर	का.स.
कोटही देवी प्रा.वि., माधवपुर	१	गंगा चौधरी	वाल विकास
	२	तुलसी कुमार चौधरी	का.स.
बाल्मिकी आ.वि., खैरहनी	१	रुपा यादव	वाल विकास
	२	ओमनरायन कहार	का.स.
मदरसा हरपुर	१	गिता कुँवर	वाल विकास
मदरसा बैदौली	१	सफिना आरा	वाल विकास
मदरसा श्रीरामपुर	१	पुन्यावती कुमारी कुशवाहा	वाल विकास
त्रिभुवन माध्यमिक विद्यालय, बेलाटारी	१	नरेन्द्र राज कन्डेल	सहायक कर्मचारी
	२	नरेश बनिया	का.स.
	३	कमलावती हरिजन	वाल विकास